

GŁOS NARODU

Nr. 45. — ROK XLIII.

SOBOTA

15 LUTEGO 1936.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. SW. KRZYŻA 11.
 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą.
	z odnośnikiem	bez odnośnika		
Miesięcznie	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.

TELEFONY: REDAKCJA NR. 101-90. ADMINISTRACJA NR. 133-40. DRUKARNIA NR. 133-64.

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

Rozwiązanie organizacji francuskich rojalistów.

P. A. T. donosi z Paryża, że francuska Rada Ministrów postanowiła przedstawić Prezydentowi Republiki, p. Lebrun, do podpisania dekret rozwiązujący trzy monarchistyczno-nacjonalistyczne „ligi”: „l'Action Française”, — grupę studentów przy „l' A. F.”, — i grupę młodzieży „Camelots du Roi”... Uchwałę Rady Ministrów poprzedziła rewizja w lokalach wymienionych organizacji.

TYLKO „l' A. F.” — To lakoniczne doniesienie P. A. T. trzeba uzupełnić objaśnieniami.

„l' Action Française” jest — jak jej nazwa i ideologia wskazuje — organizacją narodowo-francuską, jednak przez swoich wybitnych teoretyków promieniowała stale na zagranicę, m. in. na Polskę (t. j. na nasz oboz „narodowy” i konserwatywny). Wykonanie dekretu Prezydenta w całej rozciągłości przecięłoby możliwości rozwoju tego bardzo interesującego ruchu. Nie wiadomo jednak, czy dekret można będzie w całej rozciągłości jego postanowień wykonać. Znana zaś determinacja rojalistów francuskich — zwłaszcza młodych — nasuwa pytanie, czy ten krok rządu p. Sarraut nie minie się z celem, dla którego został podjęty.

Rozwiązano skrajnie prawicową organizację. Rozwiązano na podstawie ustawy z d. 10. I. b. r. zwróconej przeciw „ligom” t. j. półwojskowemu stowarzyszeniu. Ale w spokoju zostawiono bojówki lewicy, nawet bojówki komunistyczne. Nie jest to w porządku. I tak z pewnością sędzi zdrowo opinia Francji... Życie wewnętrzne tego kraju mać różną „ligę”. Mać i „l' Action Française”. Ale chyba w nie mniejszym stopniu mać ją i działalność komunistów. Wystarczy przypomnieć zeszloneczne rozruchy w Breście i w Tulonie, — także antypaństwową agitację komunistyczną w koszarach wojskowych.

Rozprężenie wywołują we Francji nie tylko ultrapravicowe żywioły, w rodzaju „l' Action Française”. Wywołują je — mamy nawet wrażenie, że z większym skutkiem — także lewicowe „ligi”.

Ale to są już wewnętrzne sprawy Francji. Jej rząd i jej społeczeństwo. Nas interesuje sprawa „l' Action Française” jako ruchu polityczno-społecznego, który w wysokim stopniu wpływał na zagraniczne ruchy nacjonalistyczne i monarchistyczne.

Z DZIEJÓW „l' A. F.”. — „l' Action Française” powstała przed laty 40 jako organizacja o charakterze antysemitycznym. Powołała ją do życia słynna „Dreyfuslada”. Ówczesny odruch społeczeństwa francuskiego, obrażonego w swej narodowej dumie sprawił, że „l' Action Française” poczęła się rozwijać niezmiernie szybko. Zwłaszcza wśród młodzieży.

Wystąpienie utalentowanego pisarza i nieprzeciętnego myśliciela, K. Maurrasa, w r. 1900 z „Ankieta o Monarchii”, nadało tej organizacji nowe oblicze ideowe, uaktywniło ją i pogłębiło; z czasem zaś działalność tego pisarza sprowadziła ją na tory politycznego — a częściowo nawet i religijnego — sekciarstwa.

Zasadą główną Maurrasa było twierdzenie, że Francja znalazła się w stanie anarchii (desordre), a to z powodu masonerii i socjalizmu; „porządek” zaś (l' ordre) odzyska przez oparcie się na króla i katolicyzm.

W polityce zagranicznej głosił K. Maurras nieubłaganą walkę z Niemcami (i na tem polu oddał Francji niezwykle usługi zwłaszcza przed wojną), a współpracę z Włochami.

Dziwny natomiast był jego stosunek do katolicyzmu. Najlepiej określił go sam, wypowiedziawszy głośne zdanie: „Je suis catho-

lique athée” (jestem katolikiem ateistą)... Człowiek nie wierzący — katolikiem! Oto jak się sam Maurras zadeklarował... Z katolicyzmu szanował i brał tylko dyscyplinę, odrzucał dogmat. Kościół traktował jako źródło „porządku” społecznego (l' ordre), a odrzucał jako źródło wiary. Głosił się zaś Maurras „kapłanem” religii piękna uosobionego w sztuce (zwłaszcza hellenistycznej), a nie skrupowanego normami chrześcijaństwa. Stąd jego rozróżnienie między „chrześcijaństwem” (działającym rzekomo „rewolucyjnie”, bo wyzwalamym jednostkę), a „katolicyzmem” (który przez swoją dyscyplinę i hierarchiczny ustrój przeciwdziałała odśrodkowemu indywidualizmowi).

KONFLIKT Z KOŚCIOŁEM. — Propaganda tych zasad doprowadziła — musiała doprowadzić — do konfliktu „l' A. F.” z Kościołem. Zbyt znane są etapy tego konfliktu, by je trzeba było szczegółowo objaśniać. Przypomnieć jednak należy, że ideologię „l' Action Française” potępił publicznie arcybiskup Bordeaux, kard. And'eu w r. 1926, a w grudniu tegoż roku i w styczniu 1927. sam Papież Pius XI. Równocześnie dziennik „l' Action Française” został umieszczony na Indeksie.

Był to nieunikniony epilog podejrzanego stosunku obozu Maurrasa do Kościoła. Z jednej bowiem strony „l' A. F.” okuczyła sobie monopol na reprezentowanie interesów katolicyzmu we Francji, z drugiej zaś głosiła zasady wprost sprzeczne z katolickim poglądem na świat i z nauką Kościoła.

Wyrok Rzymu dał zbawienne rezultaty. Z „l' A. F.” zerwało szereg wybitnych osobistości, jak n. p. znany filozof, Jakób Maritain. Nadto rozwił złudzenie, podtrzymywane tendencyjnie przez lewicę, jakoby Kościół był zainteresowany w walce z ustrojem republikańskim.

DLACZEGO NIE INNI? — Decyzja Rzymu jednak nie pohamowała agresywności wystąpień „l' A. F.”. Zresztą sam rozstrój wewnętrznego życia Francji w ostatnich latach spowodowany przez lewicę, zwłaszcza przez komunizm, pchał ją na ulicę, do awantur.

W ostatnim czasie zwróciła „l' A. F.” uwagę opinii przez zorganizowanie bojkotu wykładów prof. Jeze, byłego delegata Abisynji i jej obrońcy na terenie Ligi Narodów. A w d. 13. II. b. r. — napad na lidera socjalizmu, p. L. Bluma, i poranienie go.

Ten potępienia godny akt terroru wywołał natychmiastowe represje rządu. — „l' Action Française” została rozwiązana.

Pod pewnym względem zasłużyła sobie „l' A. F.” na ten los. Przez metody gwałtu, które stosowała... Nie mniej jednak nasuwa się uporzeczna uwaga, że, jeśli Francja ma odzyskać spokój wewnętrzny, to unieszkodliwić należy wszystkie elementy walki wewnętrznej, zwłaszcza socjalistyczne i komunistyczne „ligi” bojowe.

W. Z.

Kupuj tylko w Drogerii Im. św. Teresy

STEFANA HYŁY
 KRAKÓW, UL. WISLNA 6.

 mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
 kosmetyki, szalki, galanteria toaletowa
 zioła, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie.

A. PIASECKI S. A.

KRAKÓW

poleca wysokogatunkowej

czekolady twarde

mleczne

deserowe

nadziewane

nanajmiane likierami

czekoladę i kakao w proszku

i wielki wybór karmelków.

UNIKŹĆ WIELCE DLA ZDROWIA SZKODLIWYCH
NAMIATEK CZEKOLADOWYCH.

Po napadzie na Bluma.

Rewizje i aresztowania wśród członków „Action Française”.

Paryż, 14. 2. (PAT.) Po wyjeździe Leona Bluma ze szpitala lekarze oświadczyli, że jego stan nie budzi obaw.

Pobicie Bluma wywołało wielkie wrażenie w pałacu burbońskim oraz podniecenie wśród kół lewicowych. Na posiedzeniu izby deputowanych, przewodniczący Bouisson wyraził Blumowi współczucie oraz życzenia powrotu do zdrowia. Następnie potępił napaść premiera Sarraut, zapowiadając represje wobec osódek, w których tego rodzaju napady są obmyślane i organizowane.

Paryż, 14. 2. (PAT.) Po posiedzeniu rady ministrów ogłoszono komunikat urzędowy następujący:

Premjer Sarraut, jako minister spraw wewnętrznych, przedłożył prezydentowi Lebrun do podpisu dekret, który na mocy ustawy z dnia 10 stycznia 1936 r. zarządza rozwiązanie stowarzyszeń następujących: „Liga p. n. „Action Française”, Federacja Narodowa „Camelots du Roi” i „Federacja narodowa studentów” grupy „Action Française”. Jest to pierwsze zastosowanie ustawy o Ligach.

Przed wydaniem dekretu rozwiązującego stowarzyszenie „l' Action Française”, rząd przedstawił prezydentowi Republikę raport, w którym m. in. stwierdza, iż pewne ugrupowania nie zamierzały dostosować się do wezwania, nawołującego do poszanowania ładu i porządku publicznego, przeciwnie — zamiarem ich było stosowanie nadal gwałtów i wywołanie rozruchów. Działalność „l' Action Française” jest bezwzględnie niezgodna z prawem. Rozwiązanie tego stowarzyszenia winno nastąpić na mocy ustawy z dn. 10 stycznia 1936 r.

Rewizje i aresztowania.

Paryż, 14. 2. (PAT.) Wczoraj o godz. 23-jej

komisarz Guillaume zakończył rewizję w redakcji „l' Action Française”. Gabinet Leona Daudet został opieczętowany. Redaktor naczelny „l' Action Française” Maurice Pujo, oświadczył, iż dokumenty, zabrane przez policję, nie przedstawiają wielkiej wartości. „Poufne dokumenty — oświadczył Pujo — znajdują się w pewnym miejscu”. Aresztowany wczoraj wieczorem w Quartier Latin domniemany nastnik Leona Bluma nazywa się Jean Lecomte i jest z zawodu inspektorem ubezpieczeniowym. Oświadczył on, iż był obecny podczas manifestacji, ale nie brał w niej udziału. Lecomte twierdzi, iż nie jest już członkiem „Action Française”.

Prasa potępiła napad.

Paryż, 14. 2. (PAT.) Większość dzienników potępiła napaść na Leona Bluma, pochwalając energię, z jaką rząd wydał zarządzenia represyjne. „Petit Parisien” uważa, iż rząd nie powinien zatrzymać się na drodze, na którą wkroczy, dążąc do zagwarantowania wszystkim wolności poglądów. „Echo de Paris” pisze: Należy potępić te niegodne obyczaje, które pozwalają napadać na bezbronego człowieka. Dziennik uważa jednakże, że decyzja rządu w sprawie rozwiązania lig. może mieć poważne następstwa. „Petit Parisien” potępiła wszelki gwałt bez względu na to, kto jest jego sprawcą. „l' Action Française” stara się zbagatelizować znaczenie napaści na Bluma, twierdząc, iż sytuacja jego byłaby jeszcze trudniejsza, gdyby „Camelots du Roi” nie interwenjowali, starając się go uchronić przed oburzeniem tłumu.

150 księży przebywa w więzieniach niemieckich.

Paryż, 14. 2. Agencja Havasa donosi: Na łamach „Oxford Mail” ogłosił prof. uniw. Gilbert Murray interesujące sprawozdanie co do emigracji uczonych niemieckich, których liczba w samej tylko Anglii — jak zdolano stwierdzić — wynosi 700 osób. Z tego 352 uzyskało już stałe umieszczenie w Anglii, a około 100 może liczyć na stanowiska w Ameryce, zwłaszcza południowej. Jest prawdopodobne, że liczba emigrantów tego rodzaju jeszcze się powiększy, a dotyczyć to będzie głównie katolików. Wśród uchodźców tej sfery 1/3 stanowią z urzędu pobawieni w Niemczech możliwości pracy, a również 1/3 stanowią katolicy, którzy są ofiarami walki religijnej.

Wiadomem jest w tej chwili również, że prócz przewodniczącego katolickiego ruchu młodzieży ks. Wolkeza z Nadrenji

w więzieniach niemieckich przebywa około 150 duchownych katol., kierowników związków młodzieży,

która to liczba powiększa się z dniem każdym. Nowa fala aresztowań pozostaje w związku z rewizją w mieszkaniu wikariusza ks. Rossera w Duesseldorfie. Arcyb. Kolonii ks. Seufel w związku z temi represjami wystosował telegraficzny protest na rece kanclerza Hitlera.

— 100 —

O czym piszą Inni?

P. P. S. czuje się coraz lepiej...

P. P. S. zaczyna się czuć coraz lepiej w siodle. Rzecz jasna! Rozkład sanacyjnych organizacji młodzieży („Legion Młodych” i „Związek Polsk. Młodzieży Demokratycznej”) i robotników (Z. Z. Z.) daje jej wyborcze warunki do wzmocnienia swych wpływów. Nadto może liczyć na sympatię innych lewicowych organizacji. Pisze o tem recenzje p. Niedziałkowski w „Robotniku”.

„Proszę — pisze — wziąć, jako przykład, Związek Młodzieży Wiejskiej „Wici”. Ogarnia on — w warunkach bardzo trudnych pracy — dziesiątki tysięcy osób: nurt życia ideowego płynie tam wartko; nierzadziej, niż jabym pragnął, by płynął; niekiedy podejmujemy z „Wiciami” polemikę publiczną; ten nurt daży wszakże jasno i wyraźnie w kierunku, wrogim faszystowskiemu”.

„Ta część młodego pokolenia akademickiego, która zaliczała siebie do niedawna do obozu „sanacyjnego” („Legion Młodych”, Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej), odeszła od obozu i już nie powróci. Odeszła i organizacyjnie i — przede wszystkim — ideologicznie”.

„My nie bierzemy tych rzeczy z punktu widzenia zysku bezpośredniego dla naszej Partji. Akademicki front, wrogii faszystowski — to gwarancja solidarności młodej inteligencji pracującej z klasą robotniczą i z masami włościańskimi”.

Tło paktu francusko-sowieckiego

W związku z artykułem p. d'Ormesson w „Temps” prof. Stroński przypomina w „Polonii” warunki, które skłoniły Francję do szukania porozumienia z Sowietami... Był w Polsce w latach 1934 i 1935 — pisze:

„niewiadomo poco, zastrzyżony ton wobec Francji, a w Berlinie podniecano ku temu i zaoferowano ręce z radością. Były nie tylko niemieckie podszeptowania, ale także, że cały świat je słyszał, wzywające w nas, że Polska ma wraz z Niemcami jakieś wielkie cele wspólne na wschodzie, lecz także lekkomyślne rojenia na głos niektórych kół polskich w tym samym duchu, które budziły nieufność w Rosji, a zarazem podejrzenia w świecie, niechętnym jakiegokolwiek nowej zawierusze. Nikt nie zaprzeczy, że wśród takich właśnie nastrojów darcia kotów z Francją i jednocześnie jakiegokolwiek niezdrowej zażyłości z Niemcami przeżywałmy te dwa lata 1934 i 1935”.

Prof. Stroński zwraca uwagę na następujące oświadczenie p. d'Ormesson:

„Wiadomo, iż układ wschodni miał być zbiorowy. Przez całe miesiące wysyłaliśmy się celem uzyskania zgody między sąsiadującymi państwami na wschodzie. Ale nie odciano. Zostawiono nas samych z Sowietami, a dzisiaj ci właśnie, którzy nas zmusili do tego tete-a-tete, wytaczają żale o to...”

Niechęć polityki zagranicznej polskiej wobec paktu wschodniego bezpieczeństwa i wzajemnej pomocy objaśniają sobie we Francji, wedle tych wywodów p. d'Ormesson'a tak oto:

1) Wejście Polski w system bezpieczeństwa zbiorowego na wschodzie nważano w Trzeciej Rzeszy jako pewien zwrot, niemal zdradę wobec układu polsko-niemieckiego. Polska nie chce narazić się na to. Nie może ona jednocześnie przyjąć niemieckiego hasła umów dwustronnych i zasady francuskiej bezpieczeństwa zbiorowego.

2) A podobno w Polsce podoba się też polityka pewnej samodzielności także wobec Francji może bez dostatecznego rozważenia, czy nie traci się jednocześnie tej samodzielności w stronę Trzeciej Rzeszy”.

„Nic się nie stało”.

„Kurjer Poranny” pod pierwszym wrażeniem rozmów w Londynie i Paryżu, i pod wrażeniem, że radzą „bez nas”, pisal:

„— Dlaczego bez nas? Dlatego, że nie się nie stało poważnego. To chyba wystarczy”.

„Jeśli to machnięcie ręką — pisze „Kurjer Warszawski” — na narady londyńskie i paryskie komuś wystarczy, nie będzie to świadectwem o wielkich wymaganiach, zarówno w zakresie oceny rzeczywistości politycznej poza własnymi opłotkami, jak w zakresie stanowiska Polski na szerszym boisku międzynarodowym.

Pokpiwając sobie ze znaczenia tych rozmów zwolennicy tak lekceważącej ich oceny, pragnący wpoić ją też w umysły szerszego ogółu polskiego, podejmują zadanie nieco trudne. Oto bowiem kierownicy polityki brytyjskiej, z królem na czele i z udziałem nie tylko pierwszego ministra i sekretarza stanu spraw zagranicznych, ale

Jak się przedstawia sprawa Nadrenji?

Dnia 13 stycznia br. a więc dokładnie przed miesiącem — ambasador francuski w Berlinie p. Francois Poncet „odwiedził” Hansa von Buelowa, podsekretarza stanu w niemieckim ministerstwie spraw zagranicznych (urzędującego w zastępstwie min. Neuratha) i odbył z nim dłuższą rozmowę na temat wrażeń, jakie wywołuje we francuskich kołach politycznych kampania prasy niemieckiej na rzecz remilitaryzacji Nadrenji. Dobrze poinformowany „Le Journal” podał w związku z tem, że naruszenie przez Niemcy odnośnych postanowień Traktatu Wersalskiego

może pociągnąć za sobą następstwa

co do których rząd niemiecki nie powinien być dłuższy w nieświadomości.

W ten sposób już przed miesiącem, świat dowiedział się, że nagle pojawił się nowy, a groźny problem.

W tym samym dniu doniesienie z Londynu opiewało równie znacząco, chociaż krótko, że

„Cała rasa londyńska przywiązuje wielką wagę do wiadomości o ostrzeżeniu Niemiec przez Francję, podkreślając, że gdyby Niemcy usiłowały zmilitaryzować strefę zdemilitaryzowaną, to Francja zmuszona byłaby podjąć zarządzenia wojskowe o największej doniosłości”.

O jaki to obiekt chodzi, i co postanawia pod tym względem Traktat Wersalski?

Sprawę ujmuje w sposób jasny, a krótko jeden z najbardziej zwartych ustępów Traktatu, a mianowicie — Dział III, zatytułowany „Lewy Brzeg Renu” i obejmujący tylko trzy wzorowo lapidarne artykuły: 42, 43 i 44.

„Art. 42. — Zabrania się Niemcom utrzymywania i budowy fortyfikacji tak na lewym brzegu Renu, jak na prawym brzegu, na zachód od linii, wytkniętej na 50 km. od strony wschodniej tej rzeki”.

Art. 43. — W pasie przez art. 42 przewidzianym, wzbronione są również: utrzymywanie lub gromadzenie się zbrojnych, bądź na stałe bądź czasowo, a także wszelkie ćwiczenia wojskowe jakiegokolwiek rodzaju oraz zachowywanie wszelkich materialnych ułatwień mobilizacyjnych”.

„Art. 44. — Pogwałcenie przez Niemcy w jakikolwiek sposób przepisów art. 42 i 43, uważane będzie jako dokonanie aktu nieprzyjacielskiego w stosunku do mocarstw, które położyły podpisy swe na traktacie niniejszym, oraz jako czyn

zmierzający do zakłócenia pokoju światowego”.

Mimo zupełnie niedwuznacznego brzmienia tej umowy między Rzeszą niemiecką a wszystkimi innymi jej sygnatariuszami, mimo wzmocnienia tego aktu w pięć lat później tzw. układem w Locarno, mimo wreszcie ostrzeżenia z dnia 13 stycznia kampania propagandy hitlerowskiej, domagająca się wzrost stworzenia faktu dokonanego nad Renem, jak to już tyle razy było w innych sprawach, nie tylko nie ustawała, ale przeciwnie, wzmagała się z dnia na dzień.

Wobec tego nimo załoby, jaka w dniu 20 stycznia br. okryła Anglię, korzystając z obecności w Londynie niem. ministra spraw zagranicznych Neuratha w dniu 31 stycznia min. A. Eden zapytał go w tej sprawie również stanowczo, jak to uczynił poprzednio ambasador francuski.

Także to zapytanie równoznaczne z nową przestrogą skutku zamierzonego nie używając, bo zapytany gość Foreign Office'u dał tylko „zapewnienie że żadna nieobmyślana pośpieszna akcja rychłego zajęcia strefy nie jest planowana”.

Od dnia 31 stycznia br. jest zatem wiadome, że Niemcy wykonują w Nadrenji akcję obmyślaną i to w czasie, który przez nich będzie uznany za właściwy Uzasadniają ten krok tem, że

winowajcą jest „wiarołomna” Francja.

która od maja 1934 r. układa się z sowiecką Rosją, a właśnie w tej chwili przeprowadza ratyfikację układu o wzajemnej pomocy, co — zdaniem Berlina — jest jednostronnym zerwaniem zobowiązań przyjętych w Locarno.

Ta sofistyką berlińska, popierana dzień w dzień dalszymi wystąpieniami propagandy niemieckiej, sprawia, że tym razem już równocześnie z Londynu i Paryża Trzecia Rzesza otrzymała w dniu 12 lutego br. trzecie ostrzeżenie przeciw użyciu gwałtu w obszarze, zabronionym w III Dziale Wersalskiego Traktatu. Nastąpiło to mianowicie w ten sposób, że w angielskiej Izbie Gmin min. Eden, a w francuskiej Izbie Deputowanych min. Flandin złożyli zdecydowane oświadczenie, iż artykuły 42, 43 Traktatu Wersalskiego pozostają nieodmiennie w mocy, a w razie ich naruszenia wejdzie w życie art. 44.

Ze dalszy etap tego problemu będzie interesujący, można słusznie oczekiwać. Nie jest bowiem chyba prawdopodobne, aby po dotychczasowych trzech miły nastąpił jeszcze dalsze ostrzeżenia i nie pozatem.

(J. B.).

„Parlament” sowiecki.

„Wybory”, „akcja przedwyborcza” i „obrady parlamentu”.

„Kurjer Warszawski” w korespondencji, zaadresowanej z Moskwy, notuje pogłoski, lansowane przez urzędowe koła sowieckie, o mających rzekomo nastąpić reformach ustrojowych w Rosji. Według tych pogłosek dyktatura ma być zastąpiona przez ustrój demokratyczny... drogą zmian konstytucji. Przewiduje się zniesienie wszelkich ograniczeń prawa wyborczego i wprowadzenie wyborów powszechnych... Reformy mają pójść tak daleko, że mówi się nawet o wprowadzeniu „legalnej opozycji”. W tym celu... komisariat spraw wewnętrznych czy ni już pewne przygotowania... Słowem, parlamentaryzm na wzór zachodnio-europejski!

Przyczyny projektowanych „reform” mają być następujące: obywateli komunistów zwraca uwagę Stalinowi na to, że formalne istnienie dyktatury w Rosji nie daje się pogodzić z propagandą, jaką wszystkie sekcje międzynarodówki komunistycznej prowadzą przeciwko dyktaturze w Niemczech; rozsiewanie takich pogłosek ma przedewszystkiem ułatwić ratyfikację paktu francusko-sowieckiego.

W zestawieniu z rzeczywistością sowiecką, wszystkie pogłoski na temat nawrotu do parlamentaryzmu są prawie... humorystyczne. Wyścizy przypatrzeć się obecnemu „parlamentowi” sowieckiemu.

Teoretycznie najwyższą władzą „prawodawczą” jest Zjazd Sowietów, składający się z delegatów powołanych w drodze „wyborów” okręgowych, przewidzianych w konstytucji. — Obecnie urzędujące Sowiety zostały „wybrane” między 1 listopada 1934 r. a 7 stycznia 1935 r. Otóż ciału to nie ma wogóle nic wspólnego z parlamentem, gdyż główna, a w praktyce jedyną jego funkcją jest wybór Centralnego Komitetu (C. I. K.), który jest drugą, koleją „najwyższą” władzą w Rosji.

Jak odbywają się wybory do Zjazdu Sowietów? Ostatnie wybory, jak również wszystkie poprzednie przeprowadzone zostały... na Krenlu w gabinecie Komitetu centralnego partji komunistycznej, która po konstytucyjnie jest pierwszym źródłem władzy i prawa. „Kampania wyborcza” była niczem innym jak tylko komedią, którą C. I. K. w dniu 27 września 1934 r. zainaugurował odezwą tej treści:

„Sowiety pod kierownictwem partji Lenina, prowadzą miliony ludzi ku nowym zwycięstwom socjalizmu. Na tej drodze, nasz kraj spotyka jeszcze wiele trudności. Przedsięwzięte dzieło zostanie realizowane przez koncentrację mas robotniczych i chłopackich dokoła Sowietów, pod kierownictwem partji komunistycznej”.

Ta deklaracja mówi sama za siebie... Jest wyrazem walki tych co rządzą Rosją i jednocześnie... rozkazem. W takich warunkach — pisze korespondent paryskiej „La Croix” — wybory były zabawą komedią, która jeszcze raz dowiodła, że Rosja, nazywająca się „Zwią-

kiem republik”, jest tylko „monarchją o ustroju teokratycznym”, na wzór starożytnych monarchij wschodnich, a naród rosyjski staje się narodem niewolników.

A oto jak wyglądają sprawozdania z akcji przedwyborczej:

„Już pierwszy okres wyborów — pisał „Prawda” z dn. 11 grudnia 1934 r. — stał się manifestacją wielkiej jedności, wierności i miłości wszystkich pracowników dla partji i towarzysza Stalina”. W tym samym numerze podaje „Prawda” wynik wyborów w „Manufakturze Treszgoraja” w Moskwie: „Pierwszymi posłami czytamy — są: Lenin i Stalin”. Scena ta powtórzy się we wszystkich okręgach wyborczych państwa sowieckiego. Wybrani do Sowietów kandydaci byli zgóry przez partję wyznaczeni.

Gdy już „wybory” do Sowietów zostały przeprowadzone zebrał się, jak już wspomnieliśmy, VII kongres delegatów i wybrał kolegię członków Centralnego Komitetu (C. I. K.). I ten właśnie C. I. K. spełnia rolę parlamentu... Jak zaś ten „parlament” radzi, mówią nam obrady siódmej sesji „C. I. K.-a” toczącej się od 10—18 stycznia b. r. w Moskwie.

Od pierwszej — pisze „La Croix” — aż do ostatniej chwili, wygłaszano entuzjastyczne przemówienia pod adresem Stalina i rządu. Po każdym przemówieniu — owacje i brawa. Towarzysz Kalinin, otwierając „obradę” C. I. K. dał pierwszy przykład serwilizmu. Jego krótkie przemówienie zaczęło się i skończyło na gloryfikacji Stalina. W ten sam sposób przemawiali inni. Podczas dziewięciu dni „obrad”, nazwisko Stalina było użyte 447 razy! Stenogram, jest przepchnięty słowami określającymi reakcję na słowo „Stalin”: jak np. „brawa entuzjastyczne”, „brawa gorące”, „brawa namiękne”, „brawa, które stają się rzeczywistą owacją”, i t. p. Poza tem cienia krytyki, cienia opozycji! Ani cienia obiektywizmu!

„Szczęśliwy kraj — kończy ironicznie korespondent „La Croix” — gdzie niema niedowolnych, gdzie niema ani jednego głosu protestującego lub krytykującego działalność rządu. Ani jednego — na 175 milionów mieszkańców”.

To jednak nie przeszkadza bolszewikom zwalczać dyktaturę „faszystów” i t. d.

K. T.

Sankcje naftowe bez Ameryki — niemożliwe

Komitet rzeczoznawców do zbadania warunków handlu i transportu nafty oraz jej pochodnych i opracowania raportu co do skuteczności rozszerzenia sankcji na wymienne produkty zakończył swoje obrady w dniu 13 bm. uchwaleniem następującego raportu:

1) Embargo byłoby w zupełności skuteczne po upływie 3 do 3 i pół miesięcy od rozpoczęcia jego stosowania.

2) Jeśli by wszystkie państwa reprezentowane w Komitecie koordynacyjnym zastosowały embargo, to stałoby się ono skutecznym, o ile by Stany Zjednoczone ograniczyły swój eksport do Włoch do poziomu z przed roku 1933. (Włochy zakupowały wówczas około 15 proc. konsumowanej ropy i 9 proc. benzyny).

3) Jeśli by embargo było stosowane tylko przez państwa należące do komitetu koordynacyjnego, to skutki jego ograniczyłyby się do utrudnienia zakupu nafty i jej podrożeń.

4) Embargo winno być ewentualnie rozszerzone na spirytus i benzol.

5) Skuteczność embarga na transport nafty zależy jest od tych samych ograniczeń, co embargo na eksport. Jeśli by embargo było stosowane tylko przez państwa reprezentowane w Komitecie koordynacyjnym, to zapobieganie Włoch stałoby się droższym i trudniejszym, ale nie byłoby uniemożliwione.

6) Na wypadek, gdyby embargo na transport zostało zastosowane, należałoby zabronić statkom-cystermom udawania się do Włoch, oraz zakazać sprzedaży takich statków państwu nie stosującym sankcji.

Jeśli by embargo zostało postanowione, Komitet zwraca uwagę na konieczność wydania odpowiednich zarządzeń celem uniknięcia kierowania handlu naftą drogą okrężną, przy używaniu w tym celu portów wolnych.

W tutejszych sferach nie przypuszczają, aby rozszerzenie sankcji na naftę było aktem alne w okolicznościach ustalonych przez komitet, jak wynika bowiem z raportu, sankcje naftowe mogłyby być skuteczne tylko w wypadku, gdyby zastosowane zostały również przez Stany Zjednoczone.

Komitet koordynacyjny — jak tu przewidują zbierze się przed początkiem marca

Na ziemiach Rzeczposp.

Szykany wobec gimnazjum polskiego w Bytomiu.

W ostatnich dniach w Polskim Gimnazjum w Bytomiu zjawili się trzykrotnie urzędnicy policji niemieckiej, żądając zmiany napisu nad wejściem do gimnazjum, który brzmiał: „Prywatne gimnazjum polskie“. Urzędowa zaś nazwa opiewa: „Prywatne gimnazjum z polskim językiem nauczania“. Po wyjaśnieniach udzielonych im przez dyrekcję gimnazjum, urzędnicy oświadczyli, że jest niedopuszczalne, by tak duże litery „Gimnazjum Polskie“ rzucały się każdemu w oczy. Zwrócono im wtedy uwagę, aby zwrócili się w tej sprawie do Towarzystwa Szkolnego w Opolu, ponieważ ono z ramienia Związku Polaków jest koncesjonariuszem zakładu.

Groźny pożar w stolicy Huculszczyzny.

W nocy z czwartku na piątek, wybuchł groźny pożar w Żabim na Huculszczyźnie. Pożar miał wybuchnąć najpierw w domu noclegowym, stanowiącym własność hr. Skarbka i stamtąd przetrzącił się następnie na sąsiednie zabudowania mieszkalne i gospodarcze. Akcję ratunkową utrudniał silny wiatr. Poważnie zagrożone były gmachy państwowe, a przede wszystkim sąd i urząd pocztowy. Na wiadomość o pożarze zaalarmowano straż z okolicznych miast i wsi. W akcji ratunkowej wzięła również udział straż graniczna.

Spór w rodzinie Radziwiłłów.

Zmarły książę Albrecht Radziwiłł w testamentem wyznaczył swoim następcą, jako ordynata nieświeskiego i kleckiego, swego najmłodszego brata, księcia Leona. Statut ordynacji uznaje prawo starszeństwa, a tylko w wypadkach braku potomka męskiego w prostej linii, pozostawia ordynatowi prawo wyznaczenia jako swego następcy najgodniejszego z pozostałych Radziwiłłów. — Z tego wynika, że zgodnie ze statutem, powinien być ordynatem książę Karol, starszy z pozostałych braci zmarłego księcia Albrechta. Zachodzi jednak ta komplikacja, że ks. Karol Radziwiłł, otrzymując po śmierci stryja swego, ks. Stanisława, ordynację dawidgródzką, zrzekł się na żądanie stryja praw do ordynacji kleckiej i nieświeskiej. Nie zważając na to ks. Karol, ordynat dawidgródzki, wytacza obecnie proces, atakując pierwszy punkt testamentu, i zgłasza tem samem pretensje do jednej z dwu ordynacji, pozostałych po zmarłym ks. Albrechcie, a mianowicie do ordynacji kleckiej, zawierającej najpiękniejsze lasy i perłę folwarków ordynackich Radziwiłłmonty. Ordynacja nieświeska nie obejmuje wielkich obszarów, a słynna jest tylko ze swego zamku.

Wielki przemyt jedwabiu z Niemiec do Polski.

Organa straży granicznej wykryły wielką aferę przemytniczą. Stwierdzono mianowicie, że z Niemiec przemycano do Polski w wielkich ilościach jedwab, przyczem maskowano go często jako jedwab francuski. Jest to jedna z największych dotąd wykrytych afer przemytniczych jedwabiu. Na czele bandy przemytników stał notowany już wielokrotnie przemytnik Szenicer. Transport przemytu szły przez Mławę. W tamtejszej firmie spedycyjnej, która przewoziła jedwab, znaleziono pokwitowania rozmaitych firm, do których towar był odwożony i w ten sposób trafiono odrazu do odbiorców, którymi byli najwięksi hurtownicy jedwabiu w Warszawie. Likwidacja afery trwa. Opieczutowano dotąd olbrzymie transporty przemytu.

ŚMIERTELNA WALKA Z BANDYTĄ.

W jednym z lokali nocnych w Borysławiu, bandyta Foremny, zupełnie pijany, do był sztyletu i przebił nim jednego z gości, K. Szusta, a następnie rzucił się na drugiego z gości. Zawezwany posterunkowy zdołał po dłuższym szamotaniu, wyrwać bandycie sztylet i wyprowadzić go z kawiarni. W drodze do komisariatu, bandyta w pewnym momencie, rzucił się na posterunkowego i uderzył go silnie pięścią w piersi tak, że posterunkowy upadł, a potem usiłował wyrwać mu z futerału rewolwer. Posterunkowy zdołał wydobyć broń i w obronie własnej strzelił do bandyty, raniąc go ciężko w brzuch. W kilka godzin później Foremny zmarł.

ARESZTOWANIE ZBIEGŁEGO PREZESA SPÓŁDZIELNI — DEFRAUDANTA.

W Zaleszczykach aresztowano prezesa spółdzielni pracowników elektrowni warszawskiej Litmanowicza, który dopuścił się oszustw z wesłami na sumę 250.000 złotych. Litmanowicz zbiegł z Warszawy po wykry-

Już

20
lutego21
lutego22
lutego24
lutego

ciągnięcie -ej klasy

35-tej Państwowej Loterii Klasowej.

Zakup bezzwłocznie Twój szczęśliwy los

w słynnej krakowskiej kolekturze

BRACIA SAFIER KRAKÓW RYNEK GL. 6.

a wkrótce możesz się wzbogacić!

Główna wygrana 1,000.000 ZŁOTYCH

Ponadto wygrane po: zł. 100.000, 50.000, 30.000, 25.000, 20.000 itd.

Ceny losów: ćwiartka zł. 10, połówka zł. 20, cały los zł. 40.

Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą. — Konto P. K. O. Nr. 414.400.

Karciarstwo w dawnej Anglii.

Od chwili powrotu Stuartów na tron, zaplanowały nanowo karciarstwo i manja zakładów. Dwór przodował w tem i dawał przykład, za którym szli dworzanie i arystokracja. Od roku 1660 do połowy XIX wieku, t. j. do początku epoki wiktoriańskiej, panowały wszechwładnie w wyższych sferach angielskich frywolne obyczaje i gry hazardowe. Przegrano o... sumy. Damy nie ustępowały panom pod względem hazardu. Grano po całych nocach, nie licząc się z niczem.

Do historii obyczajów przeszła anegdota, zresztą autentyczna, o ministrze króla Karola II, lordzie Godolphin. Lord siedział przy stoliku karciowym. Nagle jeden z kibicujących, rażony atakiem apoplektycznym, padł na ziemię. Lord grał dalej, jakby nigdy nic. Gdy zwrócono mu uwagę na tragiczny wypadek, machnął lekceważąco ręką i rzekł: „Gramy piki...“.

Jeden z kronikarzy ówczesnych, Peys, opowiada: „Mówiono mi, iż lady Castlemaine wygrała dzisiejszej nocy 15.000 funtów, a wczoraj przegrała 25.000... Stawiała po 1000—1500 funtów na kartę... Księżna Mazarini, wygrała pewnej nocy od Nell Gwyna z górą 5.000 funtów, a od lorda of Portsmouth 8.500 funtów.“

Za panowania Jerzego II, dworzanie, jak mówi kronikarz, który nie umiał grać w karty, uważany był za człowieka źle wychowanego i nie umiejącego prowadzić konwersacji w towarzystwie (sic).

Manja karciarstwa była tak rozpowszechniona, że w święta nawet, rodzina królewska grała w karty... na cel dobroczynny. „Ich Kr. Moście, książę Walji i księżniczki udali się do kaplicy pałacowej, poprzedzani przez ochmistra i paziów. Później, po nabożeństwie, Ich Kr. Moście grali w kar-

ty z dworzaninami; król wygrał 600 gwinei, królowa 360, księżniczka Amelia — 20“...

Współczesnym i przyjacielem króla Jerzego II, był znany i słynny dandy Brummel. Pewnego razu zoczył Brummel na spacerze porzuconą monetę sześciopensową. Podniósł ją, przedziurawił i zawiesił na łańcuszku na szyi. Ufny w tajemną moc maskoty, udał się teraz do sali gry, pewny powodzenia. Od dnia tego zaczęła się istotnie „ziłota seria“ wygranych Brummela. Wygrał on w ciągu dwóch lat z górą 200.000 funtów. Po tym czasie talizman „stracił widocznie swą moc czarodziejską“, abowiem Brummel przestał wygrywać i zakończył ostatnie swe lata w zupełnej nędzy.

Londyn ówczesny obfitował w spelunki gry hazardowej. W klubach panował również wszechwładnie demon gry. Zwłaszcza klub Crockforda, celował na tem polu. Crockford był początkowo handlarzem ryb w Billingsgate, później bookmacherem wyścigowym w Newmarket, właścicielem piwiarni w Londynie. Wreszcie otworzył klub z salą gry, gdzie arystokraci przegrывali swoje majątki. Crockford zebrał wielką fortunę i mimo olbrzymich strat poniesionych na giełdzie, pozostawił po sobie w spaćku z górą 700.000 funtów.

Prócz pasji karciowej panowała wówczas nagminnie manja zakładów. Sir Walpole opowiada na ten temat taką historję: „Przed gmachem White Club'u upadł jakiś przechodzień i leżał bezwładnie na chodniku. Natychmiast wśród członków klubu poczęto się zakładać o spore sumy: wstanie czy nie wstanie? Gdy przywołany lekarz chciał puścić choremu krew, zaprotestowali przeciw temu ci, którzy stawiali na śmierć chorego, gdyż, zdaniem ich, tego rodzaju zabieg nie będzie „fair“, skoro obróci się w skutku przeciwko nim“.

ciu nadużyć i ukrywał się zagranicą. Po dłuższym tam pobycie zjawiał się w Zaleszczykach. Pieniądzy już przy nim nie znaleziono.

KONIEC EPIDEMJI TYFUSU.

W Lubaszowej koło Tarnowa wygasła zupełnie epidemja tyfusu plamistego, której ofiarą padło 6 osób.

NABOŻEŃSTWO GREKO-KATOLICKIE W LWOWSKIM RADJO. W „Biuletynie Polsko-ukraińskim“ nr. 6 ukarał się artykuł p. t.: „Polskie Radio, Ukraincy i czerwone fale“, omawiający sprawę nadawania przez lwowską rozgłośnię stałych nabożeństw greko-katolickich w święta greko-katolickie oraz niedziele w czasie niekolidującym z nabożeństwami katolickimi obrządku łacińskiego. Wobec poważnej liczby abonentów wśród ludności greko-katolickiej w obrębie radiostacji lwowskiej i ze względu na Akcję Katolicką w Polsce, sprawa ta zasługuje na uwagę. (KAP.)

POWRÓT KS. PRAŁATA OSTROWSKIEGO DO CHARBINA. Dnia 28 lutego br. na statku „Victoria“ odpłynie na swą daleką placówkę ks. prałat Ostrowski z Charbina, który spędził czas dłuższy w Seminarjum Za-

ski dziękuje serdecznie tym wszystkim, którzy okazali i jemu i jego placówce duszpasterskiej na Dalekim Wschodzie tyle zainteresowania, troski i życzliwości w czasie obecnego dłuższego jego pobytu na ziemi ojczyznej. (KAP.)

DWADZIEŚCIA LAT W SŁUŻBIE WIE DZY I ŻYCIA. Warszawskie Koło Medyków obchodzi w dniu 22-go b. m. dwudziestoltni jubileusz. Dziś jest to już poważna instytucja posiadająca wspaniałe rozbudowaną akcję samopomocową. Wydaje obiady we własnej kuchni, pośredniczy w znalezieniu pracy, dysponuje księgarnią z własnymi pod ręcznikami, organizuje obozy letnie i prowadzi pismo „Wiadomości Medyczne“. — W ramach uroczystości jubileuszowych odbędzie się otwarcie Domu Medyków, który został wzniesiony wspólnym wysiłkiem młodzi i starszego społeczeństwa.

Podróż samolotem
to maximum wygody
przy minimum kłopotu

Z całego świata.

Obchód rocznicy koronacji Piusa XI.

14-tą rocznicę koronacji Piusa XI uczono no w Watykanie odprawieniem solennej dziękczynnej Mszy św., którą celebrował w kaplicy Sykstyńskiej kard. Nasalli Rocca w obecności Ojca św., 27 kardynałów, członków rodziny Papieża, wielkiego mistrza zakonu maltańskiego, gubernatora Miasta Watykańskiego, wyższych dostojników watykańskich, korpusu dyplomatycznego w kompiecie, patrycjatu rzymskiego, licznych arcybiskupów i biskupów oraz przedstawicieli organizacji kościelnych. Papieża przybywa jacego na nabożeństwo witano w przejściu długo niemilkającymi owacjami. Po Mszy św. Kardynał-dziekan św. Kolegium złożył Ojcu św. imieniem kardynałów życzenia i powinszowanie, na które Pius XI odpowiedział krótkim przemówieniem, pełnym słów wdzięczności. Królewska para włoska nadesłała depeşe z życzeniami. Nadeszły również gratulacyjne telegramy od P. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, naczelników innych państw, szefów rządów, ministrów i bardzo wielu wybitnych dostojników kościelnych i świeckich. Gmachy urzędów napieszkich i wiele innych budynków przyozdobiono flagami, a bazylika św. Piotra wieżozem iluminowano. (KAP.)

Przerwane rokowania.

W całych Niemczech dokonuje się w tej chwili aresztowań wybitniejszych przywódców młodzieży katolickiej. Szczególnie liczne aresztowania przeprowadzono w Nadrenji i Westfalji. Akcja spoczywa w rękach tajnej policji „Gestapo“. Na tle tych wypadków wymownego znaczenia nabiera wiadomość o przerwaniu rokowań między przedstawicielami episkopatu niemieckiego i ministrem do spraw kościelnych Kerrem. To zawieszenie negocjacji, podjętych ponownie, po ostatniej nadzwyczajnej konferencji biskupów niemieckich w Fuldzie, tłumaczy się w politycznych kołach niemieckich tem, że minister Kerrl wyjechał na urlop. W rzeczywistości jednak przyczyną niepowodzenia rokowań są trudności, jakie nasuwa sprawa stowarzyszeń młodzieży katolickiej. — (KAP.)

67 ofiar śnieżycy w Bułgarii.

Z całej Bułgarii, a specjalnie z wybrzeży Morza Czarnego nadechodzą zatrważające wiadomości o następstwach wielkiej zamieci śnieżnej. Poza wielkimi stratami materialnymi, obliczanymi na miliony, liczba ofiar ludzkich wzrasta z godziny na godzinę i licząc w tem ofiary katastrofy kolejowej, wynosi 67 osób. W niektórych miejscowościach biała śmierć zaskoczyła całe grupy ludzi, znajdujących się w drodze. Tak np. w pobliżu wsi Dokaczewo znaleziono trupy 4 muzykantów, którzy udawali się na wesele i których zamieć spotkała po drodze.

Połączenia telefoniczne z Jugosławją, Grecją i Turcją są przerwane.

Dziennikarz kandyduje do Białego Domu

Londyn, (PAT). Reuter donosi z Bostonu: Plk. Frank Knox, dziennikarz z Chicago oświadczył przedstawicielom prasy, że będzie kandydował na prezydenta Stanów Zjednoczonych z ramienia partji republikańskiej. Pierwsze formalności, związane z wysunięciem kandydatury Knoxa zostały już wypełnione.

ZDERZENIE DWU SAMOLOTÓW WOJSKOWYCH.

W czasie lotów nocnych w pobliżu Malacky w Słowacji zderzyły się dwa samoloty wojskowe. Dwaj piloci i dwaj obserwatorzy ponieśli śmierć. Jeden z pilotów usiłował się ratować przy pomocy spadochronu, lecz spadochron otworzył się zbyt późno i nie uchronił lotnika od śmierci.

NOWY KONSYSTORZ W MARCU.

W pewnych kołach watykańskich kraży pogłoska, że w pierwszej połowie roku bieżącego, prawdopodobnie jeszcze w marcu, zwołany zostanie konsystorz papieski, którego celem byłoby przedewszystkiem obsadzenie dwóch osieroconych obecnie podmiejskich stolic biskupich, mianowicie Frascati, gdzie biskupem był kardynał Lega, i Palestriny, oficjalnej katedry kardynała Sincero. (KAP.)

INTRONIZACJA KS. BISKUPA PLAGENSA W MARQUETTE. W dniach ostatnich odbyła się intronizacja Biskupa-Ordynariusza narodowości polskiej w Ameryce. Ks. Józefa Plagensa. Intronizacji w katedrze w Marquette Mich. dokonał Ks. Arcybiskup Samuel Stritch z Milwaukee. Kazanie okolicznościowe wygłosił kanclerz Kurji Biskupiej w Marquette. Ks. prałat Buehholz — (KAP.)

Artystyczna ceramika podhalańska.

Różnorodność, oryginalność i twórczość ludowej ceramiki w Polsce wyraziły się m. in. powstaniem wielu artystycznych pracowni, rozrzuconych po całym kraju. Ziemia podhalańska nigdy nie pozostawała w tyle za innymi i na tym polu. Myślę o pracowni artysty-rzeźbiarza, górala, Stan. Gąsienicy Sobczaka w Zakopanem. Produkuje w niej różne naczynia domowe i przyozdabia się je wzorami o dużej wartości artystycznej. W góralskich kredensach i na półkach widać pełno dzbanów i dzbanuszków malowanych w te prymitywne „tulipany” i „róże”, — „gaje” i „cetyny”, — „gwiazdy” i „serduszka”.

Niema chaty góralskiej, w którejby chociaż jednego malowanego naczynia nie było. Trzeba było tylko przestylizować rysunek i dobór barw, oraz dać odpowiednio techniczne wykończenie, — a powstał drobiazg, na którym z przyjemnością spocznie nasze oko. Specjalnością wytwórców pracowni ceramicznej w Zakopanem są wazy, ozdobione barwnie moliwami z podhalańskiej rzeźby, scen z życia zbójników itp. Wszystko to oddane jest w różnokolorowych odmianach szklanych polew.

Na wyróżnienie zasługują jeszcze ciekawe odciski owczych serków. Drewniane foremki nie dawały należytego wyobrażenia i uplastycznienia, a wyciśnięte w serze pozytywy zychały się przedko. Niedomogi te zostały usunięte w pracowni, gdzie obecnie wyrabia się gliniane polewane modele, które pozwalają na ich utrwalenie i rozpowszechnienie.

Pracownia jednak nie jest należyście postawiona pod względem technicznym; brakuje jej wysokiego pieca, skutkiem czego proces wypalania odbywa się wolno. Niestety, Sobczak nie może sobie pozwolić na ten wydatek, — nikt zaś nie interesuje się jego pracownią. Fakt ten zagraża poważnie ceramice artystycznej na Podhalu, która z powodu nieopłacalności produktów może zupełnie zaniknąć. A byłaby to szkoda wielka.

Kazimierz Dąbrowski.

RADJO.

AUDYCJA DLA POLAKÓW Z ZAGRANICY. Audycja dla Polaków z zagranicy, którą nada Polskie Radio dnia 15 bm. o godzinie 21-ej, poświęcona będzie książce. — W audycji tej omówione będą wartości, jakie daje książka, poruszone zagadnienie polskich bibliotek zagranicą i propagandy książki polskiej wśród Polaków rozproszonych na obczyźnie. Tytuł tej audycji „Rozmawiamy dziś o książce”. Audycję urozmaica jak zwykle recytacje i muzyka.

SZPROTY IDĄ — REPORTAŻ Z GDYNI. Wśród zagadnień związanych z naszym wybrzeżem morskim nie można pominąć rybołówstwa. Oto obecnie znajduje się w pełni sezonu połowu szprotów. Nie wszyscy może wiedzą o tem, że wśród flotylli rybactkich, łowiących te ryby na Bałtyku zajmujemy pierwsze miejsce. Ta popularna i tania rybka daje zarobek tysiącom ludzi — to też hasło „szproty idą” jest radosną wieścią dla wybrzeża. O połowie szprotów opowie przed mikrofonem toruńskim p. St. Mióduszewski w reportażu pt. „Szproty idą” 15 bm. o godz. 17-ej.

KRÓL JAN III NA WESELU. W sobotę dnia 15 bm. o godz. 18.15, powtórzone będzie w Radjo jedno z udatniejszych słuchowisk dla dzieci pióra wytrawnej pisarki i autorki M. Dynowskiej. Słuchowisko to przenosi nas w czasy panowania Jana III, który popularność swoją zawdzięczał nie tylko genjuszowi wojennemu, ale również zaleciom swojego charakteru. Zławsza popularny był wśród ludu, do którego zbliżał się często i chętnie. Znany jest np. fakt obecności króla Jana na weselu kowala w Jaworowie. Ten właśnie epizod autorka słuchowiska odtworzyła żywo i barwnie. Słuchowisko ilustruje muzyka kompozytora Wład. Marjacego.

Programy stacji radiowych:

Spowodu strajku drukarzy w Warszawie, nie ukazała się w tym tygodniu „Antena”, z której czerpalimy dotychczasowe programy. Ograniczamy się więc do programów, wydanych przez Rozgłośnie Krakowską.

NIEDZIELA, DNIA 16-go LUTEGO 1936 ROKU:

9.00 z Warszawy: Audycja poranna.

9.15 Muzyka potanna.

9.40 z Warszawy: Dziennik poranny.

9.50 Odczytanie programu na dzień bieżący.

10.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła Najśw. Panny Marii w Krakowie. Po nabożeństwie: S. Rachmaninow: Rapsodia.

11.57 Transmisja sygnału czasu, hejnał z wieży Mariackiej.

12.08 „Maska i mimika aktora”, wygłosi dr. Wł. Dobrowolski.

12.15 z Wilna: Poranek symfoniczny. W przerwie ok. 13 z Warszawy: Teatr Wyobraźni: frag-

Dziś i codziennie w kinie SWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 11

Telef. 192-01

Sensacja światowego rozrytu! Arcydzieło filmowe, wykonane kosztem wielomilionowych sum! Gigantyczne, olśniewające widowisko

Czu-Czin-Czau Władca Niewolników

Potężna wizja bajecznego Wschodu i jego nieznaną tamy namiętności. —

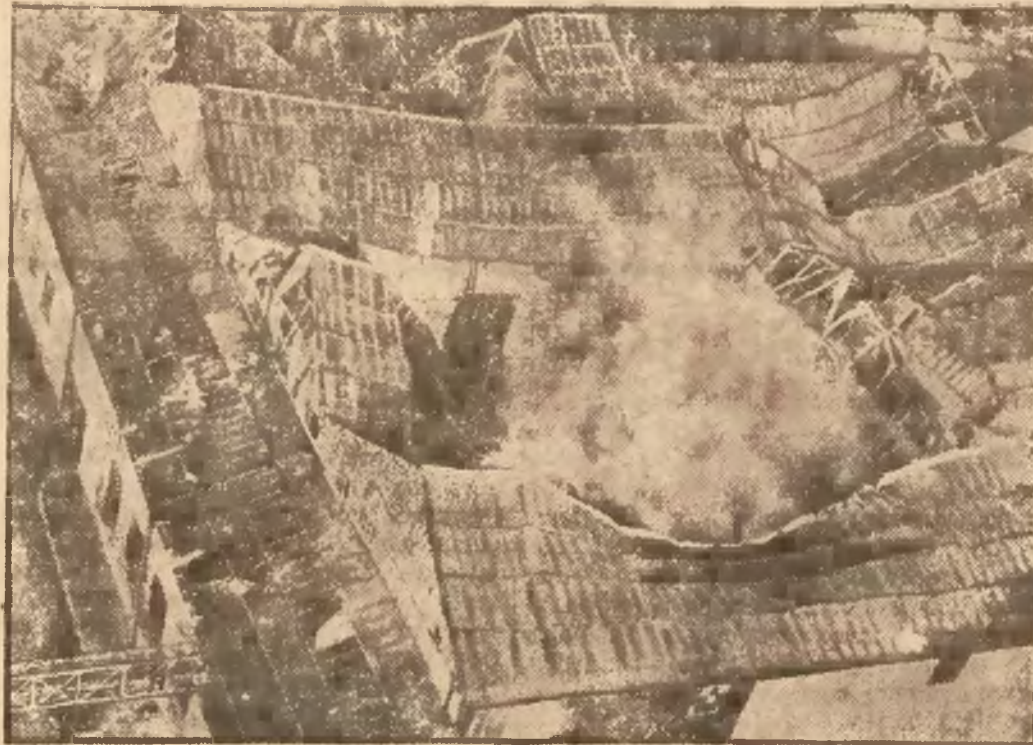
Film o miłości, nienawiści i zdradzie. — Kapitalne kreacje stworzyli:

ANNA MAY WONG, FRITZ KORTNER, GEORGE ROBEY.

W innych rolach dziesiątki znakomych artystów, olbrzymie zespoły baletowe, tysiące współgrających. — Bajeczna wystawa!

Początek codziennie od godziny 7. — 9 wieczór. — W sobotę i w niedzielę o godz. 8-ciej

Wielki pożar w angielskim mieście filmowym.

W Elstree, w angielskim Hollywood, wybuchł wielki pożar, przy czym spłonęło doszczętnie pięć atelier. Szkody obliczone są w przybliżeniu na 10 milionów złotych.

Brzozowski i Newman.

Drugi z rzędu odczyt z cyklu urządzanego przez Naukowy Instytut Katolicki w Krakowie wygłosił we środę 12 bm. p. Wyka asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego. Temat odczytu wiązał się poniekąd z pierwszym, wygłoszonym poprzednio przez prof. U. J. Dra Dyboskiego, o Newmanie, ale został tu zwięziony do ram oddziaływania Newmana na samego Brzozowskiego. Wpływy te podał prelegent, jako fakty bez przeprowadzenia sądu i oceny.

St. Brzozowski, zmarły w 1912 roku, w wieku 34 lat, należy do najwybitniejszych postaci w historii literatury polskiej; wybiła się zdumiewającą pracowitością i bystrością myśli, płynącą żywiołowym nurtem patosu i wyzwania. Wyrasta on dziś, jak sobie to poniekąd przepowiedział w „Legendzie Młodej Polski” (1909) na przewodnika duchowego młodej generacji Polski, wspólnie z Norwidem i Wyspiańskim. Z tego wzrasta wpływ Brzozowskiego cieszyć się należy: przez swą olbrzymią kulturę europej-

ską, nauczył on ostrożniej, młodą generację, a subtelniej oceniać różne zjawiska kultury. Jest wprawdzie i duże niebezpieczeństwo. Nic przewodzi jego twórczości nie jest łatwą do utrzymania w rękach; twórczość jego jest raczej zlewiskiem, zbierającym zewsząd dopływy z różnych gęb i klimatów duchowych bez dostatecznego ich scharmonizowania od indywidualizmu a la Przybyszewski, aż do postawy duchowej, zbliżonej strukturą do Newmanowskiego patrzania na świat przesuwają się cały kaleidoskop poglądów i problemów nawzajem się przewyższających. Zasadnicza jednak postawa Brzozowskiego, to postawa humanizmu na podłożu realizmu. W swej pasji twórczej stoi Brzozowski w pewnym pokrewieństwie z Papinim, Sorelem czy Carlylem; i dziś włączony może w grupę rewolucyjnych personalistów.

Brzozowskiemu musiał odpowiadać Newman przez swój kult osobowości, bezwzględność i umiowanie prawdy. Inne ma jednak Newman punkty wyjścia, bo o charakterze religijnym, ośrodek krystalizacyjny życia jest jednolity i niezmiernie wyżej uświadomiony. Newman jednak mimo tego, jest bardzo podciągający. Nie przyjmując świata, jako budowy już całkiem gotowej, „zastanej”. Logika życia nie jest u niego oddarta od biologii, dusza nie jest raz na zawsze gotową formą. „darem mrocznych potęg”, ale buduje siebie i swoją wieczność w żywiole codzienności, wśród ciągłego napięcia i ryzyka. Istnieje u Newmana kazanie o „Ryzyku aktu wiary”, przypominające mocno słowa „pari” Paskala. Newman stoi na gruncie filozofii egzystencjalnej, życiowej a nie steżonej w formuły, shi-postazowanej. Dlatego Newman cieszy się dziś tak wielkim wzięciem wśród uczonych i wśród młodzieży akademickiej w Europie, która z zapalem czyta jego „Apologię pro vita sua”, czy „Idea of University”, czy „University sermons”. „Grammar of Assent” itd. Dla Brzozowskiego stał się Newman, jakby bożyszczem.

W swym odczytciu, p. Wyka dał kolejno dwie rzeczy: krótki szkic biograficzny St. Brzozowskiego (1878—1912) powiązany z tem jego twórczości. Wspomniał tu o tak zwanej „sprawie Brzozowskiego”, posą-

dzonego o dostarczanie informacji władzom rosyjskiej „ochrony”.

Sąd obywatelski, który spowodował sam Brzozowski przeciągał z wydaniem decydującego orzeczenia i sprawa nie została wyklarowana za życia Brzozowskiego. Psychologicznie, posądzenie wydaje się nie do utrzymania; zachodzi prawdopodobnie jakaś mistyfikacja.

Przechodząc do samego meritum tematu p. Wyka dał próbę umiejscowienia Newmana w myśli Brzozowskiego, zaznaczając, że Newman dopomógł mu do wywołania pewnych treści myślowych, które pasmem raz środkowym, to znów marginesowym przewijają się przez twórczość polskiego pisarza. Chodziło Brzozowskiemu o nakreślenie granic naszego życia wewnętrznego, o utrwalenie naszej psychiki, o podkreślenie, że człowiek nie jest bezcelowym faktem. — Brzozowski był przeciwnikiem wygodnictwa żyjącego w gotowym, przykrojonym świecie. Wierzył może trochę przesadnie w twórczą moc i dobroć człowieka, ludzkiego świat na swoje wyobrażenie. Miał wysokie pojęcie o etycznej wartości najdrobniejszych zjawisk, których człowiek jest twórcą, był heroldem odpowiedzialności za życie, przewyższającej zwa z Newmanem zetknął się Brzozowski przez modernistę Loisy'ego, a trochę i przez Fogazzaro. Dopiero jednak Bremond dostarczył Brzozowskiemu klucza do zrozumienia Newmana. Zabiera się do czytania jego dzieł w języku angielskim (którego się nauczył w ciągu jednego roku), czyta 5 razy „Apologia pro vita sua”, obcuje odtąd dzieł w dziełami wielkiego Kardynała. Myśl Newmana zaczyna kraść w arterjach myśli Brzozowskiego i wpływa u niego nawet podświadomie, na budowę i wiązania zagadnień. Uderza Brzozowskiego u Newmana nawskróś meška siła, pracująca nad wyjaśnieniem w sobie procesu powstawania wiary, umiejscawiającej jej organizację oprócz na konkretności codziennego życia w „strasznym żywiole nieustannej przytomności Bożej”.

Staje mu się jasnym, że proces ten nie jest abstrakcją, ale, że każdy z nas tworzy swe zbawienie, czy zgubę wieczną, że „żyje w nas rzeczywistość boska, wyrastająca z woli bezwzględnej, a żyjąca w dziejach, jako Kościół... Kościół nie jest instytucją ludzką, wyrasta on poza historję, poza człowieka; jest samem życiem, jako tworzeniem wiecznej prawdy i rzeczywistości”.

Przedpłowe do wyboru dzieł Newmana pisał Brzozowski w dwóch etapach: część pierwsza nosi charakter polemiczny z polskim pozytywizmem i gnuśnością myśli polskiej. Część II., później dorobiona wpręga już Newmana w Koncert bogatej myśli angielskiej twórców: Browninga, Carlyla, Mereditha, Coleridge'a. Postać duchowa Newmana zostaje w ten sposób pogłębiona, a i lepsze sprecyzowaniu ulega odrębny i nad wyraz oryginalny gatunek myśli angielskiego zakonnika (Newman należał do Zgromadzenia Oratorjanów, założonego przez św. Filipa Nereusza; Zgromadzenie to wydało niepośledniego, a zbliżonego do Newmana myśliciela francuskiego z XIX w. Graty'ego). Zapiski w „Pamiętniku” Brzozowskiego, są wyrazem wyjątkowego wprost przywiązania i duchowej miłości autora dla Newmana.

W dyskusji zauważono słusznie, że dążeń do doskonałości u Brzozowskiego było w okresie przednewmanowskim sprzeczne z pojęciem katolicyzmu. Stanowisko Brzozowskiego utrwalone wpływami Nietzschego i materializmu marksowskiego było wybitnie antropocentrycznym. Dłuższa dyskusja wywołała również zagadnienie nawrócenia u Brzozowskiego i jego pojęcie nadprzyrodzoneści.

J. S.

Ruch wydawniczy.

„GŁOS PLASTYKÓW”, pismo artystyczne, wydawane przez Zw. Zaw. Pol. Artystów Plastyków w Krakowie, wznowiło swą działalność wydawniczą. Celem wywołania załogłości, redakcja wydała obszerny numer zbiorowy, który obejmuje 190 stron (duku 171 ilustracji i dwie plansze barwne. — W dobrej treści i ilustracji uwzględniono zarówno sztukę polską — dawną i współczesną — jak i sztukę obcą. „Głos Plastyków” jest redagowany przez artystów i odzwierciedla zarówno ideowe dążenia współczesnej generacji artystów jak i jej troski i postulaty w tak trudnych dziś dla artystów czasach. Zaznaczyć należy, że redakcja równocześnie z zwiększeniem i wzbogaceniem szaty zewnętrznej pisma, obniżyła wydatnie prenumeratę — do 7 zł. rocznie. Redakcja i Administracja: Kraków, pl. św. Ducha 5.

—0000—

Co słychać w Krakowie.

LUTY.

15. Sobota. Faustyna męcz., Saturnina męca. Sewerego kapł., Józefa diakona. Wschód słońca 6.58, zachód 16.58. Długość dnia 10 godzin i 2 min.
16. Niedziela. Mięso-pustna. Juljana p. m., Juljana i 5 żoła męcz., Samuela męcz. Wschód słońca 6.51, zachód 16.57. Długość dnia 10 godzin i 6 min.

NIECO CIEPLEJ. Wprawdzie P. I. M. zawiaduje falą zimną, zbliżającą się z północy. Nie dosięgła ona jeszcze Krakowa, gdzie w piątek było nieco cieplej. Kilkakrotnie w ciągu dnia przeszła nad miastem krótkotrwała zadymka. Termometry wskazywały około 0 stopni C. W południe świeciło słońce, a temperatura podniosła się do 8 stopni powyżej 0 stopni C.

POCIĄGI SIĘ SPÓZNIAJĄ. W związku z zadymkami śnieżnymi nadchodzące w czwartek i piątek pociągi wykazują nieznaczne spóźnienia, nie przekraczające kilkunastu minut. Opady śnieżne spowodowały przerwę w komunikacji autobusowej z miejscowościami położonymi na północ od Krakowa jak Pińczów, Proszowice, Miechów.

NOWY TERMOMETR POD MAGISTRATEM. Władze miejskie przystąpiły do odnowienia starego i wysłużonego już termometru, znajdującemu się na skwerze przed gmachem magistratu. Termometr zostanie naprawiony i zaopatrzony w nową skalę Celsjusza.

Z WYSTAWY INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH. W poniedziałek onegdaj przez nas liście osób nagrodzonych na wystawie instrumentów smyczkowych uległo zniekształceniu nazwisko zdobywcy siódmej nagrody. Brzmi ono Mich. Czernastek.

KTO KOLPORTOWAŁ ULOTKĘ NA UNIWERSYTECIE JAG.? W odpowiedzi na podaną przez nas onegdaj wiadomość o kolportowaniu na Uniw. Jag. ulotki, skierowanej przeciw katolickim organizacjom akademickim. Zarząd Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej nadesłał nam sprostowanie, w którym stwierdza, że nie jest wydawcą wspomnianej ulotki. — W związku z tą sprawą z kół młodzieży narodowej informują nas, że wśród kolporterów ulotki widziano członków Z. P. M. D.

DZIECKO OFIARĄ SLIZGAWICY. Wczoraj między godz. 17 a 18. 6-cio letni Piekarski Kazimierz. Szpitalna 30, pośliznął się na pokrytym lodem podwórzu domu przy ul. Grodzkiej 3 i złamał wskutek tego rękę.

SIEKIERKĄ PRZETRAĆIŁ MU NOS. We czwartek o godz. 21.40 wynikała na ul. św. Tomasza bójka między braćmi Fryderykiem i Janem Czernekami. Gołębia 1, a Janem Markusem Wiczystą 58. W czasie bójki Fryderyk Czernek został skaleczony siekierką w nos i czoło przez Markusa. Ranny udał się na Pog. Rat. Narazie nie zdołano ustalić powodu bójki. Markus zbiegł i wszczęto za nim poszukiwania.

— 0000 —

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

POKAZ INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH, nadesłanych na ogólnopolski Konkurs instrumentów smyczkowych, w Muzeum Przemysłowym, ul. Smoleńsk 9, trwać będzie jeszcze kilka dni, a to do niedzieli 16 b. m. włącznie, poczem pokaz zostanie nieodwołalnie zamknięty.

— 000 —

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Sobota: „Most“.
Niedziela popoł.: „Niebieski ptak“; — wieczorem: „Chimery“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Czu Czin Czau, władca niewolników“.
WANDA: „Dawid Copperfield“.
APOLLO: „Becky Sharp“.
SZTUKA: „Tajemnica czarnego pokoju“.
STELLA: „Noćny express“.
PROMIEŃ: „Wojna w krainie walca“.
UCIECHA: „Czarownica“.
SOKÓŁ (Podgórze): „Świat należy do ciebie“.
ADRIA: „Brygada śmiałych“.
BAGATELA: „Wszyscy ludzie są wrogami“ — rewija: „Defilada narodów“.

— 000 —

DZIS PREMIERA „MOSTU“ J. SZANIAWSKIEGO. — Dzisiaj w sobotę ukaże się po raz pierwszy na scenie teatru im. J. Słowackiego trzyaktowa sztuka Jerzego Szaniawskiego „Most“. Autor „Papierowego kochanka“ i nieśchodzącej przez czas dłuższy ze scen polskich najpopularniejszej jego sztuki „Adwokata i róż“, zawdzięcza swą sławę pierwszorzędnej dramaturgii polskiego, nawskróś swoistej metodzie opracowania scenicznych utworów. — „Most“ opracował reżysero p. Wiktor Biegański, obsadę stanowią pp.: W. Nowakowski, Pawłowska, Staszewski, Biegański, Skassówna, Woźnik, Kepka.

HANKA ORDONÓWNA — IGO SYM wystąpią z jedynym wieczorem we czwartek 20 bm. w Starym Teatrze.

— 000 —

Kraków nadal stolicą Polski.

Na 38-em zebraniu Tow. Miłośników historii i zabytków Krakowa prof. Uniw. Jag.

Od soboty dnia 15 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Arcydzieło sensacji, napięcia, emocji i niezwykłych efektów! — Najciekawszy film defektywiczny XX-go wieku!

Tajemnica czarnego pokoju

Obraz niesamowity w treści — potężny w wyrazie. — Tysiąc niebawymych atrakcji. — Tysiąc powikłań i komplikacji. W roli głównej „król maski“, niezapomniany w rolach niesamowitych **BORYS KARLOFF** oraz **MARIAN MARSH** — **KATHERINE de MILLE** **RYSZARD ALLEN**. Dzieło głęboko artystyczne. 100 procent niezwykle i oryginalnie!

Ostatnia peranka z filmu „Szanghaj“ w sobotę 15 bm. o g. 3-ciej, w niedzielę 16 bm. o godz. 10 i 12-tej. — Ceny miejsc od 50 groszy.

20 tys. zł. za znaczki pocztowe.

WYWIAD Z KS. PREFEKTEM MISYJNEJ AKCJI ZNACZKOWEJ.

Jestem z zawodu zbieraczem marek, a do- wiedziałem się, że w klasztorze O. O. Jezuitów istnieje jakaś Misyjna Akcja Znaczkowa. Mianowicie w Krakowie na ul. Kopernika 26. Myślę sobie, trzeba by tam zaglądnąć, może się uda coś pocziwego zdobyć.

Otóż ta Akcja Znaczkowa mieści się w klasztorze O. O. Jezuitów na drugim piętrze (Kraków, Kopernika 26). Zajmuje dwa eleganckie pokoje, z parkietem czystym jak w salonie. Szafy filatelistyczne, albumy, suszarki, trajkoczące maszyny do pisania i t. d. to może mniej zajmujące. Ale ciekawszą natomiast może być historia tej Akcji i jej plany. Tak mi wyjaśniał to Ks. Prefekt Akcji, do którego mi zaprowadzono.

— Została ona założona w r. 1929, a inicjatorem jej jest znany historyk Ks. Stan. Bednarski T. J. Pomysł założenia Akcji nie był wcale czemś oryginalnym, gdyż zagranicą dawno nas już w tem wyprowadziła. przynajmniej przez to swoim Misjom wydatną pomoc. Znaczki pocztowe wyrzucano u nas do niedawna na śmietnisko, gdyż każdy rozumował, że znaczek zużyty już nie wart. Dziś jeszcze wielu robi to samo, nie przypuszczając nawet, że rola znaczka nie kończy się na ofrankowaniu nim koperty, czy paczki. Proszę tylko zwrócić uwagę na to, że za niespełna 7 lat swe go istnienia Akcja Znaczkowa przynosi dochodu na czysto 20.000 zł., posiadając przytem album wartości co najmniej 16—17 tysięcy złotych, doliczywszy inne nieruchomości, oraz koszt utrzymania takiej Akcji (sama korespondencja pochłania tysiące) będziemy mieli ogólnego zysku jakieś 45—50 tysięcy, Czy to nie zastanawiające?

— Celem Akcji, według słów Ks. Prefekta, jest przyciągnięcie z pomocą polskiej Misji O. O. Jezuitów w Rodezji (Afryka połudn.). Wszelkie

dr. Dąbrowski wygłosił interesujący odczyt na temat: „Stoleczny charakter Krakowa“. Prelegent stwierdził, że skrupulatne badania historyczne nie dostarczają dotąd żadnych przekonujących dowodów, jakoby Gniezno było pierwotną stolicą Polski, ani na to, by tam koronowali się pierwsi królowie polscy; był to raczej główny zrazu ośrodek kultury po gąbskich, potem zaś stolica Kościoła polskiego. Ówczesna Polska, podobnie jak wiele innych państw, nie miała stałej stolicy, a władcy jej ze względów gospodarczych i administracyjnych przenosili się kolejno z drużyna swą na dłuższe pobytu do większych grodów książęcych. Kraków wśród nich zdobył sobie rychło stanowisko naczelnego, utrwalone ostatecznie w czasach Kazimierza Odnowiciela. Odtąd książęta przebywają najczęściej w Krakowie, a Bolesław Krzywousty czyni zeń urzędową stolicę państwa. Tutaj przechowywano zarazem stale insygnia koronacyjne.

Urzędowo do końca istnienia dawnej Rzeczypospolitej nie przestają być Kraków stolicą państwa. Żaden sejm, ani jakiegokolwiek inne ciało ustawodawcze, nie dokonało ostatecznego przeniesienia stolicy państwa do Warszawy. Przeniosła się tam jedynie od czasów Zygmunta III Wazy rezydencja królów i to nie ze względu (jak chcą niektórzy) na walkę o Bałtyk, bo wybrzeża Bałtyku zdobyte zostały z Krakowa, ale przede wszystkim ze względu na konieczności wewnętrzne zjednoczonego po unji lubelskiej państwa polsko-litewskiego.

Obecnie warunki polityczne są wprawdzie korzystne dla Warszawy, jednakowoż pod względem wojskowym jest ona wbrew pozorom daleko mniej bezpieczna od Krakowa, go spodarzo zaś znalazła się na uboczu od głównej arterji gospodarczej Polski, biegnącej z południowo-zachodniej, górnicy przemysłowej części kraju, do morza. Tymczasem szanse przecinającej tę arterję linii biegnącej ze wschodu na zachód są znacznie ograniczone. a ekspansja gospodarcza na wschód bardzo trudna. Odrownie. Kraków, znajdując się u podstawy tej głównej arterji gospodarczej Polski ma duże szanse korzystania z niej, w momencie zaś niebezpieczeństwa stać się może silną ostoją obrony i zarządu dla całego państwa.

prace żmudne i dużo cierpliwości wymagające, spełniają ofiarne klerycy, słuchacze filozofji, na prywatnym fakultecie O. O. Jezuitów. Chodziłoby jednak narazie głównie o to, by pracą tą zainteresować jak najszersze kręgi społeczeństwa katolickiego. „Niech żaden znaczek nie ginie, mówil mi z zapalem Ks. Prefekt, gdyż my z niego wykujemy kapital dla dusz zbawienia. Wielu z tych, co tutaj pracują pojedzie kiedys na misje. Dziś przynajmniej w ten sposób pomagamy Misjom. Nie zwracamy się do społeczeństwa po ciliary pieniądze, gdyż na te dzisiaj rzadko kogo stać, ale też od współpracy z Akcją Znaczkową nikt nie powinien się uchylać, bo to nic nie kosztuje, tylko trochę uwagi i dobrej woli, a przynosi owoc, jak pan sam widzi, jeżeli nie stokrotny, to przynajmniej sześćdziesiątkrotny“.

Byłem zdumiony i zachwycony tym zapalem, którego sobie naprawdę nie wybrazałem. Nie dziwnego, że przy takim zapale i takiej pracy można zebrać tyle tysięcy. A można by i trzeba zebrać dwa i trzy i cztery razy tyle, i zbudować za same marki murzynom wspólnie Seminarjum duchowne, gdyby całe społeczeństwo zechciało zrozumieć tę cichą i ofiarną pracę młodych Kleryków-misjonarzy.

— Czemuż więc Księża tak mało propagują i popularyzują tę swoją pracę? Przecież można by coś więcej o niej pisać po dziennikach, wygłosić jakiś odczyt przez radio. Jeżeli jest miejsce na pogadanki bez których można by się w zupełności obejść, to sądzę, że i na rzecz tak pożyteczną miejsce znaleźć się powinno. Społeczeństwo przyjmie to z wdzięcznością...

— Tak, proszę pana, odpowiada Ks. Prefekt, ale prócz gościnnego dla naszych sprawozdań „GŁOSU NARODU“, inne pisma mało są nam życzliwe. Gorsza jeszcze sprawa z radiem, chociaż nie tracimy nadziei i sądzę, że przynajmniej krakowska stacja przyjmie kiedyś naszą petycję. Mam zamiar znieść się w tej sprawie z kierownictwem, lecz nie jestem pewny wyniku moich starań.

Jan-Us.

Min. Franck zjedzie do Zakopanego.

W nocy z czwartku na piątek przybył do Krakowa min. sprawiedliwości Rzeszy p. Franck. Na dworcu powitali go przedstawiciele władz miejscowych. W piątek w godzinach rannych min. Franck zwiędzał w towarzystwie wicewoj. Dr. Małazyńskiego, katedrę wawelską i zamek król. W czasie pobytu na Wawelu min. Franck złożył na sarkofagu marsz. Piłsudskiego wieniec. W godzinach południowych gość złożył wizyty wojew. dr. Świtalskiemu, prez. dr. Kaplickiemu i prezesowi Polskiej Akad. Um. prof. Wróblewskiemu, następnie przyjmował w hotelu Francuskim, gdzie zamieszkał, rewizyty. W godzinach popołudniowych min. Franck udał się do Wieliczki, gdzie zwiędził saliny. Wieczorem prez. dr. Kaplicki wydał na cześć gościa obiad.

33% ZNIŻKI DO ZAKOPANEGO.

W dniach od 21 do 25 b. m. potroi się zapewne liczba gości w Zakopanem, w tym bowiem czasie odbędzie się tam śnieżny kar-

nawał, który niewątpliwie ściągnie do zimo wej naszej stolicy mieszkańców ze wszystkich ośrodków Polski. Tydzień karnawałowy w Zakopanem będzie urozmaicony szeregiem imprez, w których weźma udział grupy Górali z Zakopanego, Pienin, ze Spisza i Orawy. Prócz 33% zniżki kolejowej w obie strony, którą otrzyma w tym czasie każdy na podstawie kart uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki, goście korzystać będą ze zniżonych o 33% cen wstępu na wszystkie imprezy sportowe i karnawałowe, oraz ze zniżonej taksy klimatycznej. Ważność kart uczestnictwa trwać będzie tylko od 20 do 26 lutego. Karty wydają wszystkie oddziały biur podróży.

— 0000 —

Z kin krakowskich.

NOWE DROGI POLSKIEGO FILMU.

W historii polskiej twórczości filmowej zaszedł niebawymie doniosły fakt tworzenia filmu, który bardzo daleko odbiega od wszystkiego tego cośmy dotąd w Polsce wykonali. Stworzono film „Pan Twardowski“, który jest już nie tylko wielkim polskim filmem, ale jest wielkim wydarzeniem widowiskowym na miarę największych imprez światowych ostatnich lat.

Film „Pan Twardowski“ jeśli chodzi o jakiegokolwiek porównanie, można przeciwstawić tylko takim filmom, jak „Dziesięcioro przykazań“ Cecil de Millea, „Dzwonnik z Notre Dame“, „Faust“. Filmy te odegrały w historii kina podstawową rolę. Film „Pan Twardowski“ jest wyrazem nowych dążeń, nowych wartości, nowych możliwości.

Film „Pan Twardowski“ to nie lokalny, polski sukces, lecz film, który ekrany całego świata podbije. Nazwisko Henryka Szaro, polskiego Cecil de Millea uzyska tym filmem rozgłos i chlubę przyniesie Polsce zagranicą.

KINO SWIT: „Czu-Czin-Czau władca niewolników“. Kapitalna bajka z „Tysiąca i jednej nocy“ o czterdziestu rozbójnikach i tajemniczym Szemim odżyła na ekranie w lekkim ujęciu operetkowym. Akcja biegnie wśród niezwykłych przygód, na tle życia dawnego Bagdadu. — Abu Hassan, osła wiony bandyta i postrach najbogatszych kupców Wschodu, napada na karawanę Czu-Czin-Czau'a, morduje wszystkich, a sam w przebraniu chłirczyka przybywa ze swą bandą na dwór Kassima w Bagdadzie, gdzie ma się odbyć jarmark niewolników. Podstęp udaje się i Abu Hassan z bogatym łupem wraca do swej kryjówki w tajemniczej jaskini. W czasie jednak następnej wyprawy powinała mu się noga. Ginie z ręki mściwej niewolnicy Zary, którą przedtem okrutnie ukarał za rzekomą zdradę.

Sport

Wieści z Olimpiady.

W kombinacji norweskiej (bieg i skoki), po rozegraniu w piątek skoków, pierwsze miejsce zdobył Norweg **Hagen**, 2. **Hoffsbakon** (Norw.), 3) **Brodahl** (Norwegia), 4) **Valonen** (Finlandja), 5) **Simunek** (Czechosłowacja), 6) **Oesterkloeft** (Norwegia), 7) **Stanisław Marusz** (Polska), 8) **Murama** (Finlandja), 9) **Lahr** (Czechosłowacja), 10) **Nikunen** (Finlandja). **Bron**, Czech ułokował się na 16 miejscu, **Orlewicz** na 24-em, **Andrzej Marusz** na 32-giem.

Mistrzami w jeździe figurowej na lodzie została niemiecka para **Herber** i **Baier**. Dawni mistrze, Węgrzy **Rotter** i **Szollas**, zdobyli dopiero trzecie miejsce.

W zawodach patroli wojskowych zwyciężyli niespodziewanie Włosi przed Fmami. Polski patrol zajął dopiero 9 miejsce.

Polscy hokeiści rozegrali towarzyskie spotkanie ze Szwecją wygrywając 4:3 (1:1, 3:0, 0:2). Znawcy, którzy przyglądali się spotkaniu są zdania, że Polacy wyeliminowani zostali z turnieju jedynie dzięki stronnictwu sędziemu.

W jeździe szybkiej rozegrano bieg na 10 km. Wygrał go Norweg **Ballangrud** w czasie 17 min. 24.8 sek.

KINOTEATR DŹWIĘKOWY

Program Nr. 18.

Program Nr. 18.

Monumentalne arcydzieło kinematografii

DAWID COPPERFIELD

Najpopularniejszy film sezonu! — Według nieśmiertelnej powieści.

KAROLA DICKENSA — w rolach głównych **Freddie Bartholomew** znany z filmu „Anna Karenina“ **Maureen O'Sullivan**, **Madge Evans** **Lionel Barrymore** oraz 65 gwiazd. — Realizacja: **George Cukor**.

Film który będziecie pamiętać przez całe życie. Początek seansów w dniu powszednie o g. 5, 7 i 9:10. — Ze względu na charakter filmu, prosimy w niedziele i święta o g. 3 popoł. o przychodzenie na początek seansów.

W
A
N
D
A

Sw. Gertrudy 5

Rzeczywistość wsi sowieckiej.

Przed kilku tygodniami, na stacji kolejowej kupiłem w „Ruchu” małą broszurkę A. Górskiego p. t. „Sowiecka wieś”, (wyd. Universum), a to pragnąc kilkugodzinną monotonną podróż urozmaicić sobie czytaniem, a po wtóre dowiedzieć się czegoś o tej tak odciętej od świata i tajemniczej potacji Europy — Rosji Sowieckiej.

Czytanie zacząłem od oglądania okładek broszurki. Na okładce widać brodatego i kudłatego, lecz uśmiechniętego muzyka rosyjskiego, który w prawej, podniesionej do góry ręce, trzyma czapkę, jakby się witał i pozdrawiał towarzyszy z innych krajów... Myślę tedy: Musi mu być tam dobrze. Kiedy na ustach ma uśmiech i wyraz zadowolenia... I tem ciekawiej zaglądam do wnętrza broszurki... Czytam... rozdział za rozdziałem z uwagą i zainteresowaniem...

ZACHWYT AGITATORA DLA SOWIECKIEGO „RAJU”.

Broszura przedstawia najpierw w bardzo czarnych kolorach położenie rolnictwa i rosyjskiego chłopca za rządów carskich, a następnie z zachwytem i samymi pochwałami za bolszewików. Za rządów bolszewickich zmienia się wszystko we wsi (według broszury!) na lepsze. Na miejscu dawnych obszarów dworskich powstają — sowechozy, zarządzane przez sowieckich urzędników, a oddające wyprodukowane plody rolne i zarobione pieniądze do rządu sowieckiego na potrzeby armii i miast; a na miejsce małej własności rolnej, potworzono wiejskie wspólnoty — kolchozy, gdzie wszyscy członkowie wsi, pozbawieni własności prywatnej, pracują wspólnie, otrzymując za to potrzebne do życia i utrzymania w odpowiedniej ilości, wyrachowanej na osobę produkty rolne. W tym nowym sowieckim kolchozowym ustroju rolnym zastosowane są też nowe metody pracy... a więc maszyny, traktory, siewniki, młocarnie i t. d.... Jednym słowem tempo amerykańskie. Istny wyścig pracy... (oczywiście w broszurze). A wyniki tej zmechanizowanej pracy na roli? Oto według broszury... na olbrzymich przestrzeniach i rosyjskich przestworzach falują lany zboża, rosną góry snopów, sypie się z młocarni strumień ziarna... Na miejscu gdzie wznosiły się dwory, siedliska ucisku i zbytku, dziś bieleją w dali wzorowe budynki sowechozów, zielenieją sady, wypasają się stada bydła...

Dzieci chłopie, kołysane dawniej w brudnych kołyskach, karmione papką ze szmatki, dziś leżą w białych łóżeczkach domu wychowawczego kolchozu i bawią się w należącem do kolchozu ogrodzie... i t. d. i t. d.

I tak idą pochwały jedna za drugą... We dle broszury, sowieci, ich ustrój rolny i stosunki na wsi panujące — to istny raj na ziemi!

PRAWDA Z PRZED LAT KILKUNASTU.

Skończyłem czytanie... i zamyśliłem się nad tem, jaka tam jest naprawdę „rzeczywista rzeczywistość”? Boć przecie broszurze agitacyjnej oczywiście wierzyć nie mogę w zupełności, tembardziej ją, który kilka lat przedpędziłem podczas wojny i rewolucji bolszewickiej w Rosji i widziałem i słyszałem wiele, ale jednak nie bardzo dla bolszewików pochlebnego. Tak! Widziałem wprawdzie, ale przecie to było trochę dawno... lat temu 16, 17... Od tego czasu, myślę, mogło się zmienić na lepsze... Ale niel nie możliwe! Czytam ciągle w gazetach naszych, słyszę opowiadania naocznych świadków, którzy niedawno wrócili, stają mi przed oczyma więzienia, wyspy solowieckie, rozstrzelani bez sądu, ucisk religijny, jednym słowem tyranja czerwonych carów... i mimo pochwał bolszewickiej broszury... nie wierzę w to co czytałem, bo wierzyć nie mogę.

I oto zagadka została niespodzianie rozwiązana dnia 5 lutego. Przypadkowo zupełnie usłyszałem w tym dniu odczyt radjowy warszawskiej rozgłośni p. t. „Prawda o ukraińskiej wsi sowieckiej”. Naoczny świadek p. Jan Otmar, dziennikarz i moskiewski korespondent „Gazety Polskiej”, który przebywał wolno długie lata w Rosji sowieckiej, a w ubiegłym roku został przez bolszewików za pisanie prawdy o nich wysiedlony do Polski, podał krótko to co niedawno widział i słyszał na sowieckiej wsi.

Pogadanka ta była krótką odpowiedzią na nietakt kijowskiego Radja, które od niedawna, w sposób właściwy bolszewikom, przedstawia nędzę chłopów w Małopolsce w najstraszniejszych obrazach. I słusznie zastosował p. Otmar tu słowa Pisma św. o tym, co widzi źdźbło w oku bliźniego swego, a belki we własnym nie widzi... Bo tak

jest w porównaniu położenia małych chłopów i tu i tam... U nas, prawda, chłopom nie jest nadzwyczajnie. Kryzys bowiem i na wsi daje się odczuwać. Chłop musi zacisnąć pas, by przeżyć ten kryzysowy okres. Ale i ten kryzys dla naszego chłopca nie jest jeszcze taki straszny! Jeszcze nie umiera chłop z głodu tak jak w Sowieckach! I nie umrze! Jest on bowiem w innym położeniu, niż w Rosji. Jest małorolny — to prawda. Zdałoby mu się więcej pola! Ale mimo to, choć dziś jest on tylko małorolnym, ale jest rzeczywistym właścicielem swego kawałka pola i swej chaty. To też dostosować się musi i dostosowuje do warunków tak, że mu wystarcza i wystarczyć musi. Jest panem na swoich śmieciach, a nie niewolnikiem, pracującym przymusowo w kołchozie wiejskim. I to właśnie wiele, a nawet bardzo wiele znaczy!

A W ROSJI CZY NA UKRAINIE SOWIECKIEJ?

Nie trzeba się nad tem długo rozwodzić. Wystarczy wspomnieć, że Ukraina ze swoim czarnoziemem była dawniej przed wojną spichlerzem całego imperjum rosyjskiego, a nawet i do obcych krajów wysyłano z niej wielką ilość pszenicy. Ziemia tam była bogata i urodzajna i płaciła stokrotnie za niewielki wysiłek pracy włożony do jej uprawy. A za bolszewików? Nie tylko że nie wysyłano zboża do innych gubernij, ale nawet w ubiegłych latach nie wystarczało na nędzne utrzymanie ludności tam zamieszkałej. Mało tego, ta ziemia zamieniła się w step nieurodzajny. I jeden wielki ugor... Nie tylko, że nie było zboża, ale przed laty dziesięciu panował tam, jak zresztą i w całej Rosji, a zwłaszcza w krajach nadwołżańskich, wielki głód... tak wielki, że miliony ludzi ginęły jak mnuchy... Na samej Ukrainie zginęło wtedy ponad 5 milionów ludzi z głodu! Oto do czego doprowadziła tak zachwalana gospodarka rolna sowiecka!

Dziś jest tam jednak trochę lepiej. Ludzie nie giną już z głodu, ale niema też tego, czego się spodziewać można t. j. dobrobytu. Do niedawna przecie obowiązywały w całej Rosji kartki na chleb i zniesiono je dopiero w styczniu roku ubiegłego. Czyż i to nie świadczy o nędzy w kraju? U nas kartki na chleb wydawano tylko w ciężkich czasach wojennych, kiedy wszystkiego brakowało. Dziś oddawna, nawet i o ich istnieniu, zapomniano. A w bolszewij chyba nie z rozkoszy, lecz z koniecznej potrzeby tak długo je zachowano! Oto nowy dowód dobroci sowieckiego ustroju rolnego!

Obecnie tam kartki zniesiono i chleb sprzedają po sklepach, ale po jakiej cenie? Kg. chleba kosztuje 1 rubel, a przed wojną kosztował funt białego chleba zaledwie kilka kopejek. I to także jest objawem wiele znaczącym!

T. Mar.

Ceny giełdowe zboża.

Na giełdzie zbożowo-towarowej w Krakowie notowano w piątek 15 bm. następujące ceny:
Zboża. Pszenica dworska czerw. stand. 18.90—19.10; biała stand. 18.50—18.75; targowa stand. 18—18.25; żyto dworskie stand. 18.20—18.40; targowe stand. 12.75—13.00; owies dworski stand. 14.25—14.75; targowy stand. 13.75—14; jęczmień dworski stand. 14—15; targowy stand. 13.25—13.50.
Artykuły strączkowe. Groch Wiktorja 32—34; pól Wiktorja 26—28; zwykły jadalny 25—27; fasola cukr. biała (jasiek) 33—35; biała 23.50—24.50; klockowa 23.50—24.50; długa 25—26; Wachtel 20.50—21.50; hołik 16.50—17; wyka ciemna 20.50—21.50; szara 19.50—20.50; peluska 23—24; lubin złoty 11.75—12; niebieski 10.25—10.50.
Artykuły pastewne Makuchy rzepakowe 14.00 do 14.50; lniane 37-38 proc. biały i lusz. 16.25—16.75; soja śrut ok. 44-45 proc. biały i l. 22.00—22.50; siano słodkie 7.50—8; średnie 6.50—7; kwasne 4.50—5; potraw 5—6.50; konczyzna past. 9—10; słoma długa 3.50—3.75; mierzwa luzem 3—3.25; ziemniaki stołowe 4.50—4.75.
Nasiona. Rzepak zimowy z workiem 39—39.50; rzepik czyszczony lśni słodki z work. 39—39.50; siemię lniane z workiem 90 proc. basis 34—34.50; mak niebieski z workiem 60—62; szary 56—58; kminek krajowy, czyszczony 75—78; konczyzna nasienna czerw. atest. 150—160; bez kanjan. 140—145; surowa czerwona 115—125; esparseta z workami 14—16.
Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. 1A st. wym. 0-20 proc. 33.50—35.50; gat. 1B st. wym. 0-45 proc. 31.50—32; razowa 0-90 proc. 23.50—24; mąka żytnia okr. Krak. i gal. st. wym. 0-55 proc. 20.50—21; I gat. st. wym. 0-65 proc. 19.75—20; razowa 0-90 proc. 16.00—16.50; mąka żytnia okręgu Poznańskiego I gatunek st. wym. 0-55 procent 20.75—21.25; otręby żytnie standart. 9.75—10.00; pszenne średnie 9.75—10.00; perlówka 31.50—32; pećkak fabryczny z workiem 21—22.50, chłopski bez worka 18—18.50; siekanka jęczm. fabr. z workiem 21.50—22; chłopska bez worka 18.50—19; kasza jaglana fabryczna 28—30; chłopska 25—26; talarzana cała 27—28; łamana 25—26.
Tendencja spokojna; dowozy małe; podaż mała.

Dziś sobota 15 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO”

Premjera. — Początek o godzinie 3-ciej popołudniu.

Kraków od lat nie pamięta tak wielkiej sensacji filmowej. — Sygnal:zu'omy! — Ostatni wynalazek techniki filmowej pierwszy na świecie film plastyczno-naturalnych barwach.

BECKY SHARP

Cudowny romans pięknej, tajemniczej kobiety — której pocałunki były trucizną. W naturalnych barwach widowisko tysiąca cudów. — Reż. największy reżyser filmowy obecnej doby ROUBEN MAMOULIAN. — W roli głównej: Miriam HOPKINS w otoczeniu elity artystów i tysięcy statystów.

Poranki z tego filmu: w niedzielę dnia 16 bm. o godzinie 10 i 12 przedpoł. Ceny miejsc od 50 groszy.

Z Rzeszowa.

Posiedzenie budżetowe rady gminnej.

O zniesienie uboju rytualnego.

Dnia 13 bm. odbyło się posiedzenie budżetowe rady miejskiej. Budżet referował wiceprezes Dr. Więcek. Budżet zwyczajny wynosił po stronie dochodów 822.000 zł. tyle po stronie rozchodów; jest więc zrównoważony. Dochody gminy w roku 1935 będą mniejsze o około 180.000 zł., a to w udziale podatku od lokali o 50.000 zł. od spożycia przemysłowym 52.000 zł., naskutek zniesienia opłat od postojów fur 32.000 zł. skutkiem obniżenia czynszu dzierżawnego od koszar 15.000 zł., przez odjęcie ściągania niektórych podatków. 12.000 zł. i inne drobniejsze pozycje. Mimo tak dotkliwej straty budżet został zrównoważony głównie dzięki znacznemu podniesieniu rentowności zakładów przemysłowych i kompresji niektórych wydatków.

W dyskusji budżetowej zabierali głos: Dr. Krogulski imieniem klubu gospodarczego, niedawnego B. B. Dr. Nieć im. Chrześc. Frontu Gospodarczego, wyłonionego ze Zjednoczenia Chrześc. Społ. — Dr. Siwo imieniem Klubu Narod. i prof. Polański im. Klubu Legionowego. Dr. Nieć w ogólnej dyskusji podniósł silnie panujący kryzys i nędzę sfer rzemieślniczych, zwłaszcza szewstwa i krawiectwa, oraz bezrobocie wśród robotników. Mówca wyraził żal, że miasta stanowiące ośrodek kulturalny i wychowania narodowego są traktowane przez państwo po macoszemu. Przechodząc szczegółowo budżet podniósł, że wydatki zmniejszyły się a) przez ustawowe obniżenie płac personelu

o 27.000 zł. przez kompresję wydatków w Zarządzie i administracji ogólnej c) przez zwiększenie rentowności elektrowni do 82 tys. zł., — rzeźni do 46.000 zł. — zakładów ceramicznych do 14.000 zł. czystego zysku. Natomiast przez obniżenie czynszu od wynajmu koszar wojskowych, przez odebranie oborów niektórych podatków, a przede wszystkim przez zniesienie opłat od postojów fur, traci gmina 32.000 zł. a ponadto na właścicieli realności spada nowy ciężar opłat na czyszczenie jezdnii na zgorą 60.000 zł. Z uznaniem mówca podniósł dział opieki społecznej w wysokości prawie 36.000 zł., który mimo takiej kompresji dochodów, w stosunku do zeszłorocznego budżetu jest wyższy o 2.000 zł.

Klub Chrz. Frontu Gosp. postawił wniosek na przyjęcie budżetu ze szczególnym podkreśleniem wyjątkowej i owocnej pracy prezydenta Niemierskiego i Zarządu. Wniosek przyjęto jednogłośnie.

Następnie prezydent poddał pod głosowanie wnioski zrywające Zarząd do poczynienia możliwych starań o przywrócenie opłaty postojowej, do wyszukania odpowiedniego miejsca na pomieszczenie nowej rzeźni łącznie z targowicą i postojem fur, — o przestrzeganie przy obsadzaniu posad, pod padających kompetencji zasad bezwzględnej sprawiedliwości, fachowości petenta, jego moralności, stanu majątkowego i rodzinnego oraz przynależność do gminy. W końcu inż. Krollkowski wniosł rezolucję w sprawie uboju rytualnego. Tej rezolucji pod głosowanie nie poddał, zasłaniając się oczekiwaniem na rezultat głosowania nad wnioskiem w tej sprawie postawionym w Sejmie O.

Telegramy.

Polska prowadzi handel głównie z Europą.

Warszawa, 14 lutego (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji budżetowej w debacie nad budżetem ministerstwa przemysłu i handlu zabrał głos min. Górecki poświęcając przemówienie sprawie naszego handlu zagranicznego. Minister podkreślił, że rozwój wymiany towarów z zagranicą posiada duże znaczenie zarówno z punktu widzenia rodzimej produkcji rolnej, jak i przemysłowej.

W naszym obrocie międzynarodowym największą rolę wciąż jeszcze odgrywa Europa, z której w roku 1935 przywieźliśmy według wartości 65.6 proc. naszego impor-

tu i do której poszło 84.6 proc. naszego eksportu.

Struktura naszego handlu zagranicznego w ciągu ubiegłych lat, wykazuje z niewielkimi wahaniami pewną poprawę. Wywóz na rynki europejskie staje się jednak coraz trudniejszy spowodu wzrastających ograniczeń przywozowych w poszczególnych państwach. Zachodzi więc potrzeba zwiększenia wysiłków przy wywozie na rynki pozaeuropejskie. W tej sprawie ministerstwo dążyć będzie w szczególności do rozbudowy stosunków traktatowych z państwami zamorskimi.

Podróż p. Koca do Paryża.

Warszawa, 14. 2. (Telef.). Prasa niemiecka interesuje się żywo podróżą prezesa Banku Polskiego p. Koca do Paryża oraz podróżą b. ministra Zaleskiego do Londynu. Prasa ta twierdzi, że p. Zaleski podjął podróż w charakterze prezesa Banku Handlowego w Warszawie. „Kölnische Ztg.” twierdzi, że w podróży prezesa Koca chodzi nie tylko o wizytę kurtuazyjną u prezesa Banku Francji, ale przede wszystkim o doniesienie sprawy finanso-

we. P. Koc wystąpi w Paryżu z propozycją konwersji długu państwowego polskiego wobec Francji, który to dług wynosi 2.300.000.000 fr. Po sumie 1.100.000.000 zł. długu polskiego wobec Ameryki drugą skolei pozycją jest suma długu francuskiego, wynoszącego 1/3 całego zadłużenia państwa polskiego. Konwersja długu francuskiego, obniżenie jego oprocentowania, mogłoby stanowić poważne odciążenie dla Polski i wzmocniłoby równocześnie pozycję nowego prezesa Banku Polskiego.

Anomalje w szkolnictwie.

Z OBRAD KOMISJI BUDŻETOWEJ SENATU NAD PRELIMINARZEM W. R. I O. P.

Znamienna dyskusja o obecnym stanie oświaty rozwinęła się na czwartkowym posiedzeniu komisji budżetowej Senatu z okazji rozpraw nad budżetem Ministr. W. R. i O. P. Referent sen. Beczkowicz podniósł, że ilość młodzieży akademickiej systematycznie się zmniejsza, szczególnie na wyższych uczelniach w Krakowie i Lwowie. Sprawozdawca zakończył zgłoszeniem rezolucji wzywającej rząd do wypracowania planu wieloletniego dla likwidacji katastrofalnego obecnie stanu w szkolnictwie powszechnym. W dyskusji, sen. Kozłowski poddał krytyce biurokratyzm ministerstwa, utrudniający gminom budowę szkół. W Miechowie, oświadczył, jest szkoła, której kubatura (po-

jemność) wynosi 1/3 część kubatury ogółu budynków miasteczka, ale nie uczy tam, bo niema na opał. Jeżeli idzie o kwestję nauczycieli, to trzeba im dać nie prawo do szóstego czy siódmego stopnia płac, ale trzeba im dać tylko sto złotych a będą szczęśliwi.

„Zwiedziłem jedną szkołę rolniczą dla dziewcząt, gdzie było prawie tyle uczniów, co nauczycielek i skonstatowałem na środku podwórza kurnik, którego wybudowanie kosztowało 45.000 zł.

Słyszę, że się teraz organizuje liceum koszykarskie, liceum hotelarskie. Zdawało mi się, że jestem człowiekiem, który wie co się dzieje na świecie szerokim. Pierwszy raz o takiej rzeczy słyszałem... w Polsce. Nie

mamy kilkadziesiąt tysięcy złotych na popieranie koszykarstwa ale mamy paręset tysięcy złotych na licum koszykarskie.

W dalszej dyskusji zabierali głos sen. Malicki, Gwiżdż, Bobrowski, Terlikowski, Heiman-Jarecki (występując przeciw mumbukom w szkołach) i sen. Łucki (domagał się uniwersytetu ukraińskiego).

Sen. Radziwiłł poruszając sprawę gorczych ataków na ks. biskupa kieleckiego, wypowiedział dość dziwną uwagę: „W znanej sprawie zatargu władz państwowych z biskupem kieleckim Łosińskim, wypowiedziałem przekonanie, że właściwa droga byłaby zmiana (?) na stanowisku biskupa, a nie zastosowanie później metody podrywającej autorytet reprezentanta władzy.

Skończył zabierać głos minister oświaty prof. Świętosławski, odpowiadając na kwestie podniesione w dyskusji. P. Minister uważa, iż sama tylko nauka czytania, pisania i rachowania nie wystarcza dziś do pełnienia normanych funkcji obywatelskich, że wobec tego szkoła musi utrzymać zakres swych programów nauczania, mimo trudnych warunków. Sprawa budownictwa szkolnego uległa obecnie już znacznej poprawie i błędy dawne nie powtarza się. Minister zgadza się z głosami w dyskusji, wypowiedzianymi, iż pomocy słuchaczom wyższych uczelni winny udzielić tylko władze akademickie bezpośrednio. W niektórych zawodach, wymagających wyższych studiów zaznacza się brak fachowców. Brak jest n. p. inżynierów mechanicznych, budowniczych i elektryków, brak jest także weterynarzy, bezrobotnych absolwentów szkół rzemieślniczych, zwłaszcza ślusarzy, elektryków i budowniczych niema zupełnie. Minister zakończył oświadczenie, iż zwiększenie o 3 miliony wydatków na etaty i godziny nadliczbowe pozwoli na zmniejszenie ilości dzieci pozostawionych szkołom, a sięgającej około miliona — o 120 do 150 tysięcy.

— 0000 —

MIN BECK NIE WYJEDZIE Z WIZYTĄ DO LONDYNU?

Warszawa, 14 lutego (Telef.). W stołecznych kołach politycznych mówi się, że min. Beck wyjedzie z wizytą do Brukseli. Wizyta ma nastąpić w związku z podpisaniem umowy handlowej polsko-belgijskiej. Koła inspirowane przez pogłoskom o zamiarowanym wyjeździe min. Becka do Londynu. — Nieaktualność wizyty w Londynie tłumaczyła.

Zbrojne starcia na granicy mandżursko-mongolskiej.

Moskwa, 14. 2. (PAT). Agencja Tass donosi z Ulan Bator, że w dniu 12 lutego o godz. 7-ej rano mieszany oddział japońsko-mandżurski, złożony z 500 ludzi na 20 samochodach ciężarowych, z ciężkimi i lekkimi karabinami maszynowymi oraz trzema armatami, eskortowany przez dwa czołgi i dwa samoloty, przekroczył granicę mongolską i zaatakował mongolski posterunek graniczny w Bulundersu. Miejscowość ta znajduje się w odległości 7 klm. od granicy. Załoga posterunku stawiała napastnikom energiczny opór, lecz wobec faktu, iż siły przeciwnika były 5-krotnie wyższe, oraz tego, że wojska japońsko-mandżur-

skie zmierzały do otoczenia żołnierzy mongolskich, ci ostatni zmuszeni byli do cofnięcia się, pozostawiając na polu walki jedną lekką armatę oraz karabin maszynowy, które zostały zabrane i wywiezione przez wojska japońsko-mandżurskie. Ścigając cofających się strażników mongolskich, oddział japońsko-mandżurski wdarł się jeszcze głębiej na terytorium Mongolskiej Republiki Ludowej w odległości 10 do 12 klm. od granicy, niemniej jednak od działań mongolskie przy pomocy nadeszłych posiłków odrzuciły spowrotem do Mandżurji oddziały, które wtargnęły na terytorium mongolskie.

Walki na froncie somalijskim.

Rzym, 14. 2. (PAT). Komunikat urzędowy nr. 123. Marszałek Badoglio telegrafuje: Na froncie somalijskim w pobliżu Dallei nad rzeką Webbi-Gestro jeden z oddziałów włoskich zaatakował zniemacka oddział abisyński i zniósł go, zdobywając broń niemal wyłącznie wyrobu angielskiego. Nad rzeką Dana Parma włoska kolumna zmotoryzowana natarła w pobliżu studzien Bul-Bul i Dib-Dib w odległości 80 klm. na południo-zachód od Negelli na

oddział przeciwnika, przyprowadzając go o straty i rozpraszając go. Znaczne siły abisyńskie zaatakowały dnia 10 lutego pod Kurati na północno-zachód od Gerlogubi w Ogaden włoski posterunek obserwacyjny, w którym znajdowało się 60 dubatów. Posterunek ten opuszczono po bardzo zaciepłym oporze.

Na froncie erytrejskim nie zaszło nie godnego zanotowania.

— 00 —

Anglia wobec sankcyj naftowych.

Londyn, 14. 2. (PAT). Na temat stanowiska brytyjskiego w sprawie raportu podkomitetu ekspertów i dalszych losów wniosku o embargo naftowe (Patrz str. 2). „Times” oświadcza, że min. Eden, ani też ktokolwiek inny w jego zastępstwie, nie wyjedzie do Genewy na posiedzenie komitetu 18-tu z powziętymi zgóry nieustępliwymi instrukcjami. Rządowi brytyjskiemu zależy przede wszystkim na utrzymaniu jedności w łonie państw Ligi. Sankcje gospodarcze i finansowe przeciwko napastnikowi zostały mocno ugruntowane. Embargo naftowe jest tylko pozycją poboczną. Ewentualna decyzja komitetu 18-tu będzie się musiała oprzeć

na trzeźwej ocenie praktyczności i skuteczności embargo naftowego i w tej ocenie kurs polityki Stanów Zjednoczonych, zwłaszcza w zakresie dotyczącym państw Ligi produkujących naftę będzie czynnikiem decydującym — zaznacza „Times”.

Stany Zjednoczone milczą.

Waszyngton 14 lutego (PAT). Sekretarz Stanu Hull uchylił się od wszelkich komentarzy na temat sprawozdania komitetu rzeczoznawców Ligi Narodów. Hull zaznaczył jedynie, iż polityka Stanów Zjednoczonych była wielokrotnie ściśle sprecyzowana.

„Droga do Niemiec prowadzi przez zorganizowaną Europę centralną”. Premier Hodža o swoim pobycie w Paryżu.

Paryż, 14 lutego (PAT). Havas ogłasza wywiad z premierem czeskim Hodżą, który oświadczył m. in.: Podczas mego pobytu w Paryżu w rozmowach z członkami rządu i szeregiem polityków, zbadałem możliwości realizacji organizacji gospodarczej na obszarze Dunaju. Jest dużym błędem, jeżeli w Niemczech traktuje się próbę stworzenia tej organizacji, jako akcję skierowaną przeciwko Rzeszy. Jeżeli kraje naddunajskie zdołają uregulować swe stosunki wzajemne w drodze konwencji politycznych i układów gospodarczych, wówczas wynikiem z tego atmosfera, sprzyjająca stworzeniu niezbędnych warunków gospodarczych i psycholo-

gicznych dla wzajemnego porozumienia z Niemcami. Droga, która prowadzi do Niemiec przechodzi musi przez zorganizowaną Europę centralną. Jeżeli chodzi o Włochy, to nie mogą być powzięte żadne decyzje, które mogłyby naruszać interesy tego kraju, którego współpracą jest niezbędna dla organizacji Europy środkowej. Chodzi tu w szczególności o zbliżenie systemu Małej Ententy.

Premier Hodža, uzupełniając powyższe wywody, w rozmowie z przedstawicielem „Intransigent” oświadczył, że jest przeciwny restauracji Habsburgów, jak również złączeniu Austrii z Niemcami.

Żale Niemiec pod adresem zachodniej Europy.

Berlin, 14 lutego (PAT). Opinia niemiecka żywo interesuje się debatą w parlamencie francuskim na temat ratyfikacji paktu z Sowietami, jak również konferencjami w sprawie zagadnienia naddunajskiego, zdradzając przy tej sposobności pewne zaniepokojenie. W Berlinie liczą się z możliwością ratyfikacji paktu francusko-sowieckiego, nie ujawniają jednak konsekwencji. Jakie wyciągnie rząd Rzeszy, wobec tego wydarzenia, Prasa w licznych artykułach wskazuje wprowadzić na niemożliwość pogodzenia paktu francusko-sowieckiego z układem

locarneskim, żaden jednak z polityków nie wyraził dotychczas katerycznego twierdzenia, że Niemcy byłyby zmuszone po ratyfikacji paktu wypowiedzieć układ locarneski. Nie brak głosów, które twierdzą, że pakt francusko-sowiecki jest przedłużeniem francuskiego łańcucha sojuszy, którego celem jest okrażenie Niemiec. Równocześnie z ostrą krytyką tego paktu, prasa niemiecka uzala się na pominięcie (!) rządu Rzeszy przy formowaniu się nowych koncepcji politycznych na zachodzie Europy.

— 000 —

Rabini bronią swoich dochodów.

Uchwały zjazdu rabinów w Warszawie.

Warszawa, 14. 2. (Telef.). Zjazd rabinów w Warszawie obradował przy udziale 75 rabinów z całej Polski. Obrady zakończyły się przyjęciem pięciu rezolucji. Pierwsza rezolucja stwierdza, że ubój rytualny stanowi jedną z głównych zasad religii żydowskiej i najmniejsze zmiany przepisów uboju rytualnego, głównie zaś ogłaszanie przed ubojem czynią mięso trefnem i niezdatnem do użytku dla żydów. Dlatego projekt ustawy sejmowej stanowi w zamach na jedną z podstaw religii żydowskiej. Druga rezolucja zawiera apel do społeczeństwa polskiego, ażeby nie dopuściło do po-

zbawienia 3 i pół milionowej ludności żydowskiej możliwości spożywania mięsa, co byłoby także ujemnem dla rolnictwa polskiego (!). Dalsza rezolucja postanawia proklamować post powszechny ogółu żydostwa. Ponieważ jednakże konferencja nie wierzy, by Sejm i Senat oraz rząd dopuściły do zniesienia uboju rytualnego, przeto wprowadzenie postu odracza się, przyozem komisja rabinów ustali w razie potrzeby dzień postu. Inna rezolucja zapowiada publiczne modły w nadechodzący czwartek na całym świecie.

Rząd przeciw ubojowi rytualnemu.

Warszawa, 14. 2. (Telef.). Dziś rozpoczęły się obrady międzyministerjalnej komisji, która ma ustalić stosunek rządu do projektu ustawy o zniesieniu uboju rytualnego. Jak słychać, w komisji przeważają zwolennicy tej ustawy. Nasuwają się jedynie kwestje w sprawie zapewnienia gminom żydowskim wpływów, któreby im umożliwiły egzystencję, gdy gminy te utracą wpływy z uboju rytualnego. W roku 1929 opłaty za ubój rytualny dały gminom żydowskim 10.834.000 zł. Nie ulega wątpliwości, że sprawa zostanie załatwiona pomyślnie i prawdopodobnie ze strony Ministerstwa WR i OP sprzeciwu nie będzie, tem więcej, że sprawy, o które chodzi, pozostają pod kierownictwem wicemin. Żongolowicza.

„Narodowy Obóz Pracy”.

Warszawa, 14. 2. (Telef.). Wczoraj zostały sfinalizowane trwające od pewnego czasu rokowania pomiędzy Narodową Partją Robotniczą, Partją Narodowych Socjalistów i Narodowym Stronnictwem Pracy, mające na celu stworzenie stałego porozumienia i wspólnej akcji Narodowego Obozu Pracy. Porozumienie znalazło swój wyraz w przyjętej deklaracji, stwierdzającej, że głównym zadaniem nowego obozu będzie zorganizowanie wspólnej akcji w obronie atakowanych przez kapitala prw świata pracy, walka o chleb i pracę dla milionów rzesz robotniczych, o nowy ustrój społeczno-gospodarczy i oparcie go na zasadzie planowości i sprawiedliwości społecznej oraz o uznanie świata pracy jako głównego składnika w strukturze państwowej.

Nowa organizacja polityczna posiada oblicze wybitnie antysemitkie. W wydanej odezwie zapowiedziano akcję na rzecz przywrócenia powszechnego prawa wyborczego do ciał parlamentarnych oraz walkę przeciwko kapitalizmowi i wysunięto różne popularne a demagogiczne hasła, przypominające program partii hitlerowskiej.

Spraw leśnych dalszy ciąg...

Warszawa, 14. 2. (Telef.) Akcja grupy pal-kownikowskiej na terenie Sejmu i Senatu przeciwko dyrektorowi lasów państwowych p. Loretowemu jest w dalszym ciągu tak prowadzana, że wymienia się już nawet kandydatów na następcę po p. Lorecie, m. in. kandydatem

S. p.

WOJCIECH SŁOJARZ

emer. kierownik szkoły w Kaszowie

przeżywszy lat 78, po długiej a ciężkiej chorobie opatrzony św. Sakramentami zasnął w Panu dnia 14-go lutego 1936 r. w Kopcach.

Nabożeństwo żałobne

odbędzie się dnia 17-go lutego o godz. 9-tej w kościele w Krzeszowicach, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na ementarz miejscowy, na które-to smutne obrzędy zapraszają krewnych, Przyjaciół i Znałomych stróskane dzieci i wnuki.

ma być b. minister przemysłu i handlu p. Floyar Rajchman. Wymiana listów między min. Poniatowskim a p. Carem nie wyczerpała jeszcze spraw leśnych. P. Car opiera się na kwestjach formalnych, natomiast min. Poniatowski podkreśla konieczność merytorycznego wyjaśnienia kwestji.

Obniżka cen denaturatu.

Warszawa, 14. 2. (Telef.). „Dziennik Ustaw Rzecznej” z 15 bm. ogłasza rozporządzenie ministra skarbu na mocy którego z dniem tym ceny spirytusu rektyfikowanego pierwszego gatunku, lub spirytusu odwodnionego, sprzedawanego na cele przemysłowe obniżone zostają z 1.35 za litr do 0.90 zł. za litr, ceny spirytusu rektyfikowanego pośledniejszego gatunku lub spirytusu surowego, sprzedawanego na cele przemysłowe, obniżono z 1.20 do 0.80 zł. za litr. Zniżka nie dotyczy spirytusu do wyrobu octu, który płacony będzie, jak dotąd, po 1.20 zł. za litr. Ceny denaturatu w butelkach obniżono do 0.55 zł. za butelkę półlitrową (dotychczas 0.65), 0.75 za butelkę 3/4 litra (dotychczas 0.85) i 0.95 zł. za butelkę litrową (dotąd 1.10). Litr denaturatu w blaszance kosztujący dotąd 0.95 zł. kosztować będzie 0.75 zł. Znajdujące się w sprzedaży zapasy denaturatu mogą być sprzedawane po dawnych cenach do 28 b. m. włącznie.

Wyrok S. N. w sprawie nadliczbowych godzin pracy.

Warszawa, 14. 2. (Telef.). Sąd Najwyższy wydał orzeczenie, mające znaczenie dla sporów o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych. Wedle orzecznictwa dotychczasowego pracownik mógł domagać się wynagrodzenia wyższego o 25 do 50 proc. za pracę w godzinach nadliczbowych tylko wtedy, jeżeli zakład uzyskał pozwolenie na przedłużenie godzin pracy. Sąd najwyż. stwierdza, że wydanie pozwolenia przez władze administracyjne przedsiębiorstwu handlowemu na przedłużenie godzin handlu nie jest równoznacznie z zezwoleniem na zatrudnienie pracowników w godzinach nadliczbowych. Jeżeli przedsiębiorstwo nie postarało się w inspektoracie pracy o prawo zatrudnienia pracowników w godzinach nadliczbowych, pracownik nie może występować z pretensją o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

Projekt pragmatyki samorządowej.

Warszawa, 14. 2. (Telef.). Po ośmiu dniowych naradach Komisja Administracyjno-Samorządowa Sejmu przyjęła w drugim czytaniu projekt ustawy o służbie w samorządzie terytorjalnym, to jest pragmatykę służbową. W projekcie ustawy poczyniono szereg zmian, z których najważniejsze są następujące: Od niektórych rygorów ustawy włączono członków rad powiatowych, gminnych i miejskich, niepozbierających stałych uposażeń lub wynagrodzeń miesięcznych. Art. 75 projektu zabrania przyjmowania emerytów do służby w samorządzie terytorjalnym. Pracownicy samorządowi otrzymali te same ulgi na kolejach i w urzędach państwowych, które przysługują urzędnikom państwowym. Dziś Komisja rozpoczęła obrady nad projektem ustawy dyscyplinarnej.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 14. 2. (Telef.) Gielda dewizowa: Belgja 89.25, Holandia 359.85, Kopenhaga 117.05, Londyn 26.12, Nowy Jork 5.26, Oslo 131.75, Paryż 35, Praga 21.90, Szwajcaria 173.20, Sztokholm 135.20, Berlin 213.45, Madryt 72.60. Obroty dewizami mniejsze, tendencja dla dewiz niejednolita. Dolar prywatnie 5.25 rubel złoty 4.79, dolar złoty 9.02, marka niemiecka 149, funt szterlingów 26.24.

Papiery procentowe: Stabilizacyjna 62.50, premjowa dolarowa 53.15, dolarowa 77, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 97, Lilpop 9.25. Dla pożyczek państwowych tendencja nieco słabsza, dla listów zastawnych mocniejsza, dla akcji utrzymana.

Dyblonowska 91, budowlana 26.60, renta ziemiska 3 proc. 53.75, 5 proc. 53.50.

J. F. PREUSSNER.

38

Mr. Dick.

Powieść.

Nieoczekiwanie objęła ojca za szyję.

— Oj ty głuptasie — szepnął rozczulony, gładząc jej włosy. — Czemu płaczesz?

— Sama nie wiem — szepnęła — byłabym taka szczęśliwa, gdyby...

— Gdyby co? — pytał łagodnie — wykrztuś wreszcie co cię gnębi.

— Gdyby tak było naprawdę jak mówisz. Jesteś pewnie zły, że poddajesz twoje słowa w wątpliwość, ale ja...

— No...

— Już nic papo. Byłam głupia, to jasne...

Mr. Shannon uwolnił się delikatnie z jej ramion. Podszedł do okna i patrzył zachmurzony na park.

— Nie możesz mi zaufać — mruknął.

— To nie to, papo — rzekła, podchodząc do ojca — wiem, że mnie kochasz, ale ja także ciebie kocham. Bazyli mi mówił, że masz różne kłopoty, że mógłby ci, gdyby... rozumiesz resztę...

— Słowem mógłby mi pomóc, gdybyś wyszła za niego, tak?

— Mniej więcej...

— I ty przypuszczasz, że ja przyjąłbym od ciebie taką ofiarę? Oj, dziecko z ciebie okropne. Czy nie przyszło ci nigdy do głowy, że bez Wisby'ego można sobie dać radę. Wiesz, że nie mówię nigdy na wiatr. Coś mi się jednak zdaje, że niedługo pozbedziemy się wszelkich kłopotów. Wówczas pomyślimy o twoim niedołędze. Myślę, że do tego czasu powiesz ojcu, jak się nazywa...

— Ależ niema nikogo takiego — zaprotestowała szybko — słowo daję, że...

— Cyt, lepiej nie zaklinaj się. I tak mnie nie przekonasz. Raczej zagraj coś na fortepianie. Widzę, że już coś grałaś: Bach — Liszt, strasznie żalony utwór. Wolę coś weselszego...

Dick rozwiązywał akurat dręczącą go zagadkę, gdy dotarły do niego pierwsze takt „Zaproszenie do tańca”. Podniósł głowę i patrzył na okno, z którego płynęła melodia. Był zdumiony i rozczerwany. La donna e mobile...

GOŚC Z ZA OCEANU.

Po wyjeździe Miss Shannon pałac opustoszał zupełnie. Dick spędził pierwszy dzień swojego urlopu w parku, na bezmyślnej włóczędce. Wieczorem znikł. Zjawił się dopiero nad ranem. Zalatywał od niego na miłą alkoholem. Od tej nocy jakby się odmienił. Wraczał późno, albo wcale nie wracał. Goney robił nic innego, jak tylko dziwił się. Po dwóch tygodniach pijacka sielanka skończyła się nagle. Dick powrócił pewnego wieczoru trzeźwy, może więcej niż trzeźwy, bo w ponurym nastroju i zaczął się waleśać po parku z miną samobójcy. Gorney obserwował go przez okno i dziwił się coraz więcej. Nie było dwóch zdań, że z szoferem działo się coś niezwykłego. Albo coś najzwyklejszego pod słońcem: Cherchez la femme! Sprawa wyjaśniła się ostatecznie późnym wieczorem. Dick zjawił się w łóżku odzwiernego. Był małowym, ale z czasem język mu się rozwiązał. Wygadali się tak dokładnie, że Gorney nawet nie wiedział, jakim cudem znalazł drogę do łóżka.

Dick nie mógł zasnąć. Leżał z otwartymi oczyma, mając głowę pełną buntowniczych myśli. Dopiero deszcz, który zwałił się na miasto nad ranem, ukłosał go do snu. Obudził się późno, z głową ciężką

jak olów. Deszcz padał w dalszym ciągu i wszystko wskazywało na to, że nie prędko przestanie. Chmury pelzały nisko, kryjąc wierzchołki drzew w mgłę. Jesień zjawiała się nagle.

Czas dzielący go od południa Dick spędził w swojej izdebce. Poprzez okno spoglądał na pokryty kałużami park, który od razu przybrał opuszczony wygląd, na niebo zasnułe chmurami, ponure i beznadziejne. Wogóle tego dnia świat wydał się mu jednym wielkim nieporozumieniem. Dick zmęczony bezczynnością, zbuntował się. Porwał deszczowicę i wypadł na rozmokły trawnik. Później przeklinał swoją porywczosć. Gdy tylko znalazł się przed pałacem natknął się na jakiegoś obcego człowieka. Ten stał przed pałacem jakby się namyślał czy ma zadzwonić czy odejść. Prawdopodobnie zdecydował się na tę drugą ewentualność, gdyż odwrócił się. Ale wówczas natknął się na Dicka.

— Przepraszam — zagaił, uchylając kapelusz. — Czy w pałacu niema nikogo?

Dick popatrzył na obcego z niechęcią. Był niski i odpowiednio gruby. W ręce dzierzył świecący się od wilgoci parasol, dzięki któremu wyglądał jak ogromny grzyb.

— Z kim pan pragnie się zobaczyć? — zapytał. Gdy podszedł całkiem blisko zajrzał pod rotundę ogromnego parasola. Na chwilę wszystkich krew zbiegła mu do serca. Stał naprzeciw podinspektora Snydera. Podinspektor jeśli nawet go poznał, to nie dał tego po sobie poznać. Ciągle jeszcze stał z odkrytą głową, jakby zapomniał że deszcz pada i zwłaza jego starannie wystrzyżoną czuprynę.

— Powiedziano mi, że tutaj mieszka Miss Shannon — odparł.

— Dobrze pana poinformowano, ale niestety Miss Shannon wyjechała — odparł Dick.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Komornik
Sądu grodzkiego
w Krakowie
Rewiru V.
al. Bonarka 18.
Sygn. V. Km. 2401/35.
Dnia 12 lutego 1936.

Obwieszczenie.

W sprawie egzekucyjnej wierzycielki Firmy Henryka Francka Synowie S. A. w Skawinie przeciw dłużnikom zastawnym Dr. Pawłowi Sikorze i Zofji Sikorowej w Małej Dąbrówce, pow. Katowice, na wniosek wierzycielki postanawiam po myśli art. 510 kodeksu handlowego z 30/6 1934 poz. 502 Nr. 57 Dz. U. R. P. i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 1/7 1934 poz. 510 Nr. 59 Dz. U. R. P. — sprzedać na publicznej licytacji następujące ruchomości, przez dłużników u wierzycielki zastawione jako to: 1 zegarek złoty damski, 2 pierścionki złote, 1 łańcuszek złoty, 1 bransoletka złota. — Licytacja tych ruchomości odbędzie się w dniu 27 lutego 1936 o godzinie 11.30 w biurze wierzycielki w Skawinie przy zastosowaniu przepisów powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

Powyż. wymienione przedmioty oglądać można w dniu licytacji w czasie i miejscu wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V.
(—) Piotr Bill.

PARCELE

na Grzegórkach

między ulicami Grzegórzecką i Rzeźniczą
pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania po cenach okazjnych. Wiadomość

Kancelarja adw. Dr. Nitscha
Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.

Na olimpijskim torze bobslejowym

w pierwszych zjazdach odniosły dwa zwycięstwa osady szwajcarskie. W pierwszym dniu zawodów zanotowano na torze kilka wypadków

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru IX.
Al. Słowackiego 34.
Dnia 13. lutego 1936.
Sygn. IX. Km. 169/36.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu grodzkiego rew. IX. w Krakowie Aleja Słowackiego 34. Sygn. IX. Km. 169/36 ogłasza, że na publicznej licytacji w dniu 26. lutego 1936, od godziny 10-tej rano w Krakowie przy ul. Kamiennej Dworzec Towarowy, magazyn firmy „Krakowska Cracovia” sprzedane zostaną urządzenia domowe, a to: sypialnie, jadalnie, gabinety, urządzenie kuchenne, obrazy, maszyna do szycia Singer i t. p.

Ruchomości te oszacowane zostaną w dniu licytacji.

Komornik Sądu grodzkiego rewiru IX.
(—) Bronisław Schwertner.

ZAKŁAD NOZOWNICZO-SZLIFIERSKI

„REKORD“ FRANCISZKA NIEHAJA

w Krakowie, ul. Poselska L. 19

ostrzy. naprawia fachowo noże wszelkiego rodzaju.
Specjalność brzytwy

U ks. Gadowskiego

(Bochnia)

do nabycia za gotówkę

(w nawiasie inowa cena księgarska).

KATECHIZM WEKSY 2.50 (2.75), KATECHIZM MAŁY 1.20 (1.40), WYCIĄG KATECH. 0.40 (0.50), DZIEJE BIBL. (2.70), MAŁA BIBLIJKA (1.70), EGZORTY DLA SZKÓŁ POWSZ. (4.50), KRÓTKA HIST. KOSC. 0.40 (0.60), NAUKA KOŚCIOŁA 0.80 (1.20), KATECHEZY BIBL. DLA I. II. KL. POWSZ. 2 zł. (2.40), SZKICE KATECHEZ 2 TOMY 2.50 (3 zł.), PSYCHOLOGJA WYCHOW. 2 zł. (2.40), KAZANIA O WYCHOWANIU 1 zł. (1.20) UPOWNIĘK DUCH. 0.15 (0.20), DOBRY PASTERZ, modlitewnik oprawy a) dla młodzieży po 60, 1.00, 1.50 2 zł. (80, 1.20, 1.80, 2.50), b) dla dzieci po 40, 60, 1.00, 1.50 (60, 80, 1.20, 1.80).

Przy zamówieniach ponad 20 zł. franco. ponad 50 zł. franco i rabat 10 proc.

Zmiana lokalu

Góralik,

RYNEK GŁÓWNY 20
(róg Brackiej)

„DMC“

20 procent taniej.

Wszystkich kłoby wieszak mieszce zamieszkan'a — Jadwigi z Paszkiewiczów Kenio-wej, córki Józefa i Zofji, lat 35, ostatnio zamieszkałej we Lwowie, uprasza się o poinformowanie Konsystorza Wileńskiego Ewangelicko-Reformowanego Wilno, Zawalna 11

MIÓD

czysto pszczelny

bez domieszek, gwarantowany z własnej największej pasieki w Państwie.

3 kg. 7.50 zł.

5 kg. 11.20 zł.

10 kg. 21. — zł.

wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła za pobraniem.

Eugeniusz BILINSKI,
w Zbarażu.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE WŁADYSŁAW BOŁONSKI

KRAKÓW, UL. SW. ANNY 3. Tel. 10455.

MARMELADE

morelową, wiśniową, malinową, itp. powiada bośniackie, jamy i konfitury w najprzedniejszych jakościach po przystępnych cenach

poleca:

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA L. 49.

Codziennie świeże masło kuchenne i deserowe.

Pieśni kościelne

na chóry mieszane, niezbędne dla każdego chóru kościelnego,

do śpiewu na 2 lub 4 głosy mieszane z tow. organów lub bez, układu Tomasza Flaszki, b. prof. śpiewu w szkołach średnich.

PIEŚNI DO NAJSW. MARJI PANNY, 38 pieśni w partyturze . . . . . zł. 2.50
Głosy: Sopran - Alt, Tenor, Bas po . . . . . zł. 1.—

PIEŚNI DO NAJSW. SERCA P. JEZUSA, do NAJSW. SAKRAMENTU, do DUCHA ŚW., oraz na UROCZYŚĆ BOŻEGO CIAŁA, ogółem 35 pieśni w partyturze . . . . . zł. 2.50
Głosy: Sopran - Alt, Tenor, Bas po . . . . . zł. 1.—

do nabycia:

w Księgarni Krakowskiej, Kraków, ul. św. Krzyża 13.